

12 De periode van 1945 tot 1975

1945

De kerkeraad krijgt in het vroege voorjaar van dit jaar tijdens de vergadering voor het eerst weer een kopje koffie. Men regelt het zo dat hiervan voortaan niet meer wordt afgeweken, hoewel de koffie op dat moment nog op de bon is.

- Op de kerkeraad komt de seksuele voorlichting aan de jongeren ter sprake. Besloten wordt dat de voorlichters gereformeerd of hervormd moeten zijn. Dr. Droogendijk uit Dordrecht wordt bereid gevonden hier twee avonden over te spreken. Eén avond voor de jongens en één avond voor de meisjes.
- De avonddiensten worden na de bevrijding voorlopig vastgesteld op 19.00 uur met de bedoeling in de wintermaanden weer terug te keren naar 17.00 uur.
- In augustus krijgen de predikanten een duurtetoeslag van f 500,-.

De koster krijgen ieder f 40,-.

Eind 1945 worden de traktementen vastgesteld op f 5000,- per jaar met vrij wonen. (Dus geen tegemoetkoming meer voor de belastingen en geen kindertoelage).

De kosteres krijgt een salaris van f 500,- per jaar met vrij wonen en vrij licht. Koster Stuivenberg krijgt f 270,- per jaar, ook met vrij wonen en vrij licht.

De organisten krijgen een vergoeding van f 180,- per jaar en de boekhouder krijgt voortaan f 450,- per jaar.

- In oktober spreekt de kerkeraad zich voor de tweede maal uit vóór deelname van zusters der gemeente in commissies.

De eerste vrouw in één der commissies, de zendingscommissie, wordt Trijntje Vierbergen.

- Ds. Mulder moet eind 1945 enige tijd rust nemen. De kerkeraad besluit nog niet over te gaan tot het beroepen van een derde predikant; allereerst omdat ds. Mulder enige tijd afwezig is en zo'n benoeming pijnlijk kan overkomen, vervolgens omdat bij zo'n benoeming o.a. de aktie 'Uitbouw' zou moeten worden stopgezet en tenslotte omdat een aktie om de vrijwillige bijdragen te verhogen waarschijnlijk niet het gewenste resultaat zou hebben. (De aktie 'Uitbouw' was opgezet om de Noorderkerk te vergroten met een vleugel of te komen tot nieuwbouw.

Extra giften en legaten werden in dit fonds gestort.

De kerkeraad vond het minder gewenst een nadelig saldo met een legaat weg te werken; de gemeente behoorde deze tekorten zelf weg te werken.)

1946

Landelijk wordt een aktie op touw gezet voor de getroffen kerken in Walcheren.

- Ds. Mulder mag op 28 maart zijn werk weer gedeeltelijk hervatten.

Uit de notulen van 28 maart:

'Br. Verduyn deelt mee, dat door hem als organist van de Noorderkerk aan Johannes Schellingerhoudt verlof gegeven is, zich op het orgel van genoemde kerk door oefening verder te bekwamen als organist.

Dit wordt goedgevonden.'

Vanaf juni 1946 is mej. Van de Pol hulporganiste naast W. Verduyn in de

Noorderkerk en J. Schellingerhoudt hulporganist naast J. Basie in de Zuiderkerk.

- Ds. Mulder mag in september weer voluit werken.

- De oorlogsschade aan de gebouwen en kerken van de Gereformeerde Kerken in Nederland bedraagt op basis van 1940 ongeveer f 2.000.000,-.

Op basis van 1946 is dit ongeveer f 6.000.000,-.

Behalve de f 700,- die aan Walcheren werd geschonken stort de kerkeraad f 1400,- in deze kas.

- Het Comitee Eereschuld beijvert zich voor de oorlogsinvaliden en weduwen en wezen van de oorlogsslachtoffers. De extra aanbevolen collecte voor dit doel levert 5 mei 1946 f 639,50 op.

- Enige gemeenteleden beleggen op 12 december een vergadering in hotel 'Centraal' om de gemeente voor te lichten over de kwestie Schilder.

De kerkeraad verzoekt deze broeders en zusters 'niet door te gaan op den zondigen weg, die U thans inslaat.'

- Op een verzoek uit de gemeente om met Oudshoorn één gemeente te vormen gaat de kerkeraad positief in. Met Oudshoorn wordt een commissie gevormd

'Commissie samensmelting', waarin ieder vier broeders benoemt.

Dit initiatief bloedt langzaam dood.

- Het voorstel om het instituut van de voorlezer af te schaffen wordt weer verworpen.

50 jaar J. V. Samuel in 1947

Het bestuur: 1: J. van Otterloo,

2: P. J. Pelt, 3: G. Spruyt,

4: J. v/d Zanden, 5: J. K. Bal,

6: J. H. Noomen, 7: G. J. Leene,

8: J. Deelstra

Leden: 9: H. Spruyt, 10: J. Voorbij,

11: G. v/d Horst, 12: J. v/d Laarse,

13: J. Belt, 14: P. Noomen, 15: ?

16: C. Verduyn, 17: J. van Dongen,

18: C. Wijsman, 19: W. van Dongen,

20: P. v/d Toren, 21: M. Belt,

22: A. Nachtegaal, 23: W. W. Smit,

24: A. Spek, 25: C. Zijlstra,

26: G. Cramer, 27: D. Stapper,

28: A. den Ouden, 29: K. Verbree,

30: J. Verbree, 31: J. Versteeg,

32: J. Bergshoef, 33: A. Colijn,

34: J. v. Triest, 35: K. Sekeres,

36: M. Stapper, 37: J. Drenth,

38: H. v/d Berg, 39: J. van Leeuwen,

40: Th. Ketel, 41: W. Kruit,

42: C. van Luinen, 43: J. Erkelens,

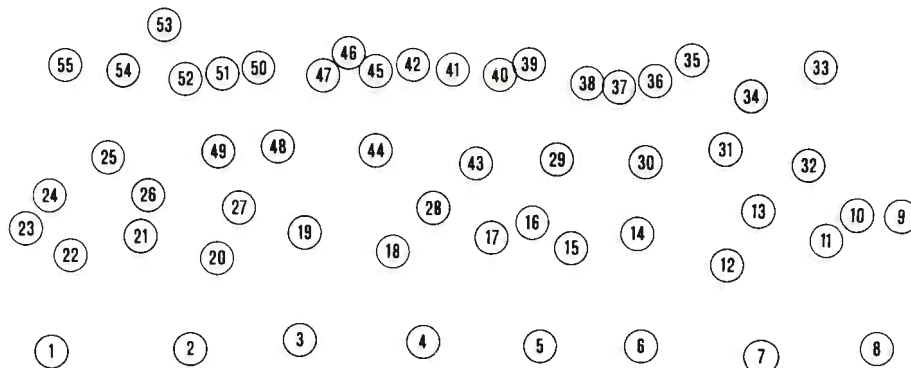
44: J. Los, 45: F. Snel,

46: J. ter Louw, 47: Th. Booij,

48: W. v/d Burg, 49: H. Goedhart,

50: E. Verhagen, 51: G. Versteeg,

52: G. Belt, 53: H. Voorbij.

1947

In het voorjaar bedanken drie echtparen met een broeder en een zuster als lid van de gemeente en stichten een nieuwe kerk. (Art. 31)

'Zij achten zich de voortzetting te zijn van de kerkelijke gemeenschap, die alhier als van ouds zich gehouden acht aan het Woord Gods en de drie formulieren van enigheid.'

- De predikanten krijgen dit jaar weer een duurtetoeslag van f 500,-.

- In augustus spreekt de kerkeraad zich uit dat hij geen principiële bezwaren heeft tegen de noodwet-Drees.

- Na zes jaar is er in september 1947 weer een gemeenteavond.

Veel gemeenteleden tonen hun belangstelling.

Besproken wordt het gebrek aan zitplaatsen en de benoeming van een derde predikant.

Ds. W. Wijma

(30 juli 1912 tot 6 jan. 1966)

Te Alphen van 18 aug. 1948 tot 6 jan. 1966.

Alphen was zijn derde gemeente.

Ds. Wijma was ook als godsdienstleraar verbonden aan het Chr. Lyceum alhier.

1948

Ds. Bosch krijgt een beroep en vertrekt 7 maart 1948.

- De Commissie van Administratie adviseert een derde lokaliteit te betrekken t.w. de aula van het Chr. Lyceum in het Burgemeester Visserpark.

De kerkeraad ziet dit helemaal niet zitten: als men hiertoe overgaat moet er extra huur betaald worden en ook moet er elke zondag een extra predikant aangetrokken worden; de financiën ontbreken hiervoor totaal.

De kerkeraad besluit die avond wel over te gaan op doorgeefzakjes bij de collecten.

- Basie, organist van de Zuiderkerk, wordt na 45 jaar trouwe dienst eervol ontslag verleend. De kerkeraad biedt hem een geschenk aan.

Br. Griffioen wordt hulporganist.

- Ds. Wijma doet 18 augustus zijn intrede. Hij wordt ingewerkt door de scriba de heer J. Wijbenga.

De predikanten krijgen ieder 5 vrije zondagen per jaar.

Naast hun traktement van f 5000,- per jaar krijgen ze een duurtetoeslag van f 500,- plus f 200,- kinderbijslag voor de eerste drie kinderen en f 150,- voor elk volgend niet-studerend kind tot 18 jaar of studerend kind tot 21 jaar. Verder hebben de predikanten vrije woonlasten.

- De Commissie van Administratie komt met een gepeperde rekening ten aanzien van de pastorie in de Raadhuisstraat. Het achterstallig onderhoud bedroeg f 2685,-, aan noodzakelijke verbeteringen moest men f 4740,- besteden, zeer gewenste verbeteringen vergden een bedrag van f 3042,- en voor speciale wensen van de predikant moest f 1915,- betaald worden.

De kerkeraad vraagt zich af of men voor het totale bedrag à f 12.382,- niet beter een beginkapitaal had kunnen vormen voor een nieuwe pastorie.

- Per 1 oktober komt er een kerkelijk bureau. De bureauhouder heeft het recht alle kerkeraadsvergaderingen als adviseur bij te wonen, maar is verplicht de moderamenvergaderingen bij te wonen.

Broeder Wijbenga, terugtreidend als scriba, wordt de eerste beheerder voor f 100,- per jaar.

Br. A. Zweers wordt scriba.

- Het aantal wijken wordt van 9 uitgebreid tot 11.

In november 1948 reageert de kerkeraad positief op een poging tot hereniging met de Geref. Kerken onderhoudende art. 31 K. O. ondernomen door ds. B. A. Bos, predikant van deze kerken.

1949

In februari komt er weer een gemeenteavond.

Besproken wordt de mogelijkheid een noodkerk te bouwen.

Weer komt het Chr. Lyceum ter sprake. Er is in de aula plaats voor 250 mensen en de huur bedraagt f 15,- per zondag.

Op deze avond probeert men voor het eerst ritmisch te zingen.

De kerkeraad besluit, zeer zeker onder invloed van hetgeen besproken is op

*De gymzaal van het Chr. Lyceum,
de 'Aula'.*

deze gemeenteavond, om als derde lokaliteit te starten met de aula van het Chr. Lyceum.

Nu komt er echter een nieuw probleem: voor de aula kan men moeilijk zitplaatsengelden vragen.

De kerkeraad besluit daarom dit systeem af te schaffen en verzoekt de gemeente deze gelden te verwerken in de vrijwillige bijdragen.

Dit besluit houdt niet in dat alle plaatsen nu vrij zijn.

De kerkeraad verklaart in principe alle plaatsen vrij, maar ouderen, zieken en zwakken krijgen nog een vaste plaats toegewezen, evenals die gemeenteleden die om bijzondere reden hiervoor in aanmerking komen.

De nieuwe koster van de Noorderkerk wordt C. de Vos.

Koster van de aula wordt P. H. de Boer.

Hulporganist in de aula wordt H. L. Bruning.

- Dit jaar sluit de gezinszorg zich aan bij het Interkerkelijke Comité tot Hulpverlening.

- In november wordt voor de eerste maal gebruik gemaakt van een pontje vlakbij de Zuiderkerk om de kerkgangers over te zetten.

Het pontje blijkt nogal wankel te zijn.

Kerk en organisatie

In de kerkeraad wordt van 1949 tot 1952 intensief gesproken over het onderwerp: Kerk en organisatie.

Aanleiding tot dit gesprek is de benoeming van een neutraal georganiseerde ambtenaar tot ouderling.

De voorstanders van christelijke organisaties beroepen zich op de synodebesluiten van 1920, 1939 en 1946. De opposenten menen dat men best aangesloten mag zijn bij een neutrale organisatie, zolang er gesproken wordt over technische, financiële en zuiver materiële zaken. Zij beweren dat men pas tot een christelijke organisatie moet overgaan als het geweten in de knel komt.

De meerderheid van de kerkeraad stelt zich positief op t.o.v. de christelijke organisaties 'en vermaant (dit wordt veranderd in : spoort ... aan) de gemeenteleden zich hierbij aan te sluiten, tenzij zulks onmogelijk of niet wenselijk zou zijn en verzoekt de neutraal georganiseerden zich ernstig af te vragen of zij wel voldoen aan de roeping betreffende de doorwerking der schriftuurlijke beginselen.'

Er is in de kerkeraad hierover geen eensgezindheid.

Deze kwestie wordt zelfs doorgespeeld naar de particuliere synode.

De kerkeraad heeft een gesprek met enige afgevaardigden van deze synode.

De bezwaarden wenden zich zelfs tot de Generale Synode.

Hoewel de kerkeraad in meerderheid vóór christelijke organisaties was, vond men daarin geen reden het ontslag, naar aanleiding van deze discussie, van de desbetreffende ouderling te aanvaarden.

Evangelisatie

De commissie organiseert dit jaar speciale diensten op de Tweede Paasdag en de Tweede Kerstdag.

Het opgerichte koor verleent o.a. zijn medewerking aan de straatprediking op de zaterdagavonden om de veertien dagen van 4 juni tot 22 oktober.

Dit werk wordt voortgezet met zaalbijeenkomsten en huisbezoeken.

Wekelijks gaan 26 broeders twee aan twee op pad. Voor speciale bezoeken verlenen 5 zusters hun medewerking.

Wekelijks worden ongeveer 350 exemplaren van de 'Goede tijding' bezorgd. Bij de straatprediking worden ongeveer 200 Zaadkorrel-kalenders uitgereikt en 1000 traktaatjes en liederenblaadjes verspreid.

Voor de straatprediking heeft men een geluidversterkingsinstallatie aangeschaft.

Naast de moederkransen zijn er de bomvolle zalen rond het Kerstfeest.

In Concordia is een zondagsschool met drie klassen en ongeveer 120 kinderen en in de Noorderkerk zijn twee klassen met ongeveer 60 kinderen.

Het aantal groepen van de 'oudere meisjes' werd van 5 op 6 gebracht.

Bij de jongens zijn er twee groepen.

Het aantal medewerkers loopt naar de 100.

1950 1951

Door de sterk veranderde werksituaties vraagt de diakonie zich af of mej. Tjerckstra nu nog onder de diakonale paraplu hoort.

Zij wordt benoemd tot kerkelijke assistente.

- Het zendingsbewustzijn van de gemeenteleden wordt te gering geacht. De gemeente wordt aangespoord meer voor de zending te offeren.

De vrijwillige bijdragen voor de zending stijgen van f 1800,- tot f 3700,-.

- In oktober 1950 wordt J. Schellingerhoudt benoemd tot organist van de Zuiderkerk.

(De kerkeraad bevestigt dan de benoeming van de Commissie van Beheer van 17 juli.

Overigens heeft de heer Schellingerhoudt de gemeente begeleid vanaf 1944.

Na zijn terugkeer uit Indonesië als militair in maart 1950 wordt hij vrij spoedig daarna benoemd tot vaste organist)

- Als een predikant uit Enschede in Alphen is voorgegaan, verzoekt hij met een ouderling de gemeente rond te mogen gaan om geld op te halen voor de getroffen kerk in Enschede: de Gereformeerde Kerk aldaar heeft nl. alle gebouwen en kerken moeten afstaan aan de Vrijgemaakten.

Er wordt f 2147,- opgehaald.

Daarna komt er een landelijke actie voor die getroffen kerken op gang.

Per lid verzoekt men f 3,- te offeren. De kerkeraad is bevoegd bovengenoemd aan Enschede geschonken bedrag in mindering te brengen.

Alphen stort f 4400,- in deze kas.

Schrijven aan de leden met het verzoek de zendingsbijdrage te verhogen.

Steun de zending die in nood is!

- Ook voor U geldt het bevel: Predik het Evangelie aan alle creaturen.
- De zending kan alleen op een financieel gezonde basis werken.
- Als U zelf niet kunt uitgaan om te prediken, zorg dan dat de financiële basis van het werk goed is. Dat kunt U wel.
- Maak U er niet van af met een fooi. Want miljoenen moeten — mede door uw financiële steun — het Evangelie nog horen.
- Geef zo mogelijk aan de zending een bedrag gelijk aan 40% van de vrijwillige bijdrage voor de kerk. Als een ieder dat doet komen we niet tekort.
- Vul aangehechte strook even in. Over enkele dagen komt een der commissieleden langs om uw antwoord te halen.

Liturgie

Liturgisch zijn er in deze jaren weinig veranderingen.

Een ouderling pleit voor genadeverkondiging na het lezen der wet. Hij heeft dit voor het eerst gehoord tijdens zijn vakantie en hij was daarvan onder de indruk. De kerkeraad neemt hier nota van.

Een andere ouderling pleit ervoor om na de dienst gezamenlijk het woord 'amen' te zingen. Ook deze suggestie wordt aangehoord en opgetekend.

De kerkeraad laat het aan de predikant over om de slotzang staande te laten zingen.

Er wordt geklaagd dat de voorlezer slecht te verstaan is.

Desondanks handhaaft de kerkeraad dit instituut.

1952

In 1952 is er weer ruimtegebrek.

Overwogen wordt in de Noorderkerk dubbele diensten te houden of deze kerk uit te breiden met een nieuwe vleugel.

De kosten van deze vleugel worden begroot op f 100.000,-.

Men krijgt er dan 370 plaatsen bij. Als daarna de aula wordt gesloten is er een winst van 155 zitplaatsen.

Een nieuwe kerk wordt begroot op f 250.000,-.

- Ds. Mulder is vanaf november 1951 ziek. In februari 1952 probeert hij tevergeefs zijn werk te hervatten. In september komt hij weer voor de eerste maal op de kerkeraad.

- Eind 1952 is er een tekort van ruim f 4000,-.

Het wekelijks innen van de vrijwillige bijdragen vormt een steeds groter probleem. Weer gaan de kerkeradsleden de gemeente in om de tekorten weg te werken. De kerkeraad klaagt erover, dat het verantwoordelijkheidsgevoel van de gemeenteleden te gering is, of soms bijna helemaal ontbreekt.

Gelukkig reageert de gemeente positief. Het tekort wordt teruggebracht tot f 200,- en de gemeente zegt als vrijwillige bijdragen f 6829,95 extra toe.

- De kerkeraad is bereid positief mee te werken aan de 'Cefa', de christelijke filmactie.

1953

Van het interkerkelijk comité voor gezinszorg maakt men per 1 januari 1953 een interkerkelijke stichting met als grondslag de Bijbel, als het onfeilbaar Woord van God. Alle positieve christelijke groeperingen sluiten zich aan. De hervormden van Oudshoorn nemen nog een weifelende houding aan.

- Het voorstel om de Noorderkerk uit te breiden met een vleugel wordt aarzeland voorgelegd aan de gemeente op een gemeenteavond.

Het hoofdbezwaar is dat er geen jeugdhonk aanwezig is en er ook niet bijgebouwd kan worden.

Op deze gemeenteavond komt ook de nieuwe Bijbelvertaling ter sprake. Er zijn geen bezwaren om deze per 1 maart 1953 in te voeren. Ook komt het actieve vrouwenkiesrecht ter sprake. Men is hier voor, maar sommigen zien hierin een teken, dat men daarna het passieve kiesrecht wil invoeren en daar zijn diverse leden tegen.

- In de loop van 1953 worden nog twee gemeenteavonden gehouden om te praten over uitbreiding van de Noorderkerk en over de derde predikantsplaats. Er is absoluut geen eenstemmigheid. De één vindt nieuwbouw onverantwoord, de ander noodzakelijk. Over de begrotingen wordt men het ook niet eens, evenmin over de lokatie van een eventueel nieuw te bouwen kerk. Algemeen wordt de plaats van de Noorderkerk, te midden van de gemeente, ideaal gevonden.

De kerkeraad besluit, gehoord de gemeente, deze zaken voorlopig uit te stellen.

- In juni is broeder M. Voskuilen 25 jaar als boekhouder aan de kerk verbonden.

- Op 15 juli is ds. Mulder 25 jaar in het ambt. Daar hij in september zijn 25-jarige bruiloft hoopt te vieren, besluit men deze festiviteiten te

combineren. Maandag 14 september wordt het echtpaar Mulder een receptie aangeboden in Concordia. Woensdag 16 september is er een 'gedachtenis samenkomst' in de Zuiderkerk en 24 september is er een gezellig samenzijn met de kerkeraad en de commissies.

- De muren en het plafond van de Zuiderkerk worden gesaust à f 3000,- en er komt in de Noorderkerk een betere verwarming à f 5000,-.

- In oktober 1953 besluit de kerkeraad over te gaan tot algehele afschaffing van niet-vrije zitplaatsen in beide kerken, hoge uitzonderingen daargelaten.

- Het 'Tehuisfonds' is uitgegroeid tot f 13.000,-. De besprekingen met de hervormde broeders om tot een bejaardentehuis te komen, zijn in een vergevorderd stadium gekomen.

Het 25-jarig ambtsjubileum van ds. Mulder op 14 september 1953:(van l. naar r.)

De feestcommissie met de jubilaris:

J. Nagtegaal, mevr. E. Booij-van Leeuwen, E. J. van Heijningen, ds. J. H. A. Bosch, mevr. M. Smitt-van der Meulen en mevr. W. Hofland-van Straalen.

Zittend: Mevr. S. Mulder-Boersma en ds. G. Mulder.

Liturgie

Liturgisch ziet de dienst er in 1953 als volgt uit:

Orgelspel; enige mededelingen door een ouderling; de gemeente gaat staan en de predikant en de ambtsdragers komen in de kerk; het stille gebed; votum en zegen(groet), de gemeente gaat zitten; aanvangslied; voorlezing van de wet door de predikant; korte samenvatting der wet; lied waarin men schuld belijdt; genadeverkondiging; lied waarin de gemeente bidt om in de wegen des Heren te wandelen of getuigt van haar verlangen om Zijn geboden te bewaren; voorlezing uit de Heilige Schrift, enz.

Het instituut van de voorlezers wordt afgeschaft.

Bij het lezen van de geloofsbelijdenis gaat men niet staan. Tijdens het gebed gaat de kerkeraad staan. De gemeente wordt de vrije keus gelaten. Het zwarte pak voor de ambtsdragers wordt niet meer verplicht gesteld. Vrij snel na de invoering van deze liturgie besluit men, dat de predikant voortaan de afkondigingen zal doen.

1954

In 1954 is er een voorstel van de Commissie van Beheer het traktement van de predikanten, dat inmiddels tot f 5500,- is opgelopen, te verhogen tot f 6300,-. De kerkeraad is van mening dat het traktement hoger moet zijn. Het wordt f 7200,-.

- In dit jaar zijn er enige legaten, waaronder één van f 5000,- voor de kerk. Veel van deze gelden worden in het 'Tehuisfonds' gestort.

- In de kerkeraad wordt een warm pleidooi gehouden voor een derde predikant.

Ter sprake komt de terugloop van het kerkbezoek, de verwereldlijking en de

noodzaak van het geregelde huisbezoek, waarbij men het gewenst acht dat de predikant eens in de twee of drie jaar elk adres bezoekt.

- Op 26 April 1954 besluit de kerkeraad de Noorderkerk te gaan verbouwen, de aula te sluiten en een derde predikant te benoemen.

Juist in deze periode bouwt men in Alphen de nieuwe brug in het centrum. De hervormden en de gereformeerden kunnen 's zondags hun kerk niet tot zeer moeilijk bereiken. Men houdt nu dubbele diensten in de Adventskerk en in de Zuiderkerk. Om 9.00 uur en 10.30 uur en om 17.00 uur en 18.30 uur. Per maand afwisselend voor hervormden en gereformeerden.

- Bij de inschrijving voor de verbouw schrijft de laagste in voor f 135.729,-. Daar komt dan nog het meubilair bij en het verplaatsen van het orgel (voor ongeveer f 20.000,-) en de kosten van de architect. Men schat dit alles op f 185.000,-. Men besluit nu maar te stoppen met deze plannen.

Bouw van de brug in het centrum in 1954

De gemeente heeft echter geld gegeven voor het bouwfonds en in de gemeente is een 'bouwsteentjesaktie' in gang gezet. Men doet nu een vriendelijk verzoek aan de gemeente om de kerkeraad de vrijheid te geven deze gelden te reserveren voor latere bestemmingen. Daar het bouwfonds inmiddels uitgegroeid is tot ongeveer f. 25.000,- wil men hiermee zoveel mogelijk rente kweken. De Commissie van Beheer wil hierover geadviseerd worden omdat men de gebruikelijke rente van 1 3/4 à 2 1/4% te laag vindt.

Van dit geld steekt men, op advies van deskundigen, f 15.000,- in een Staatslening à 3 1/4%.

Drie maanden later, in oktober 1954, hoort men dat de Christelijk Gereformeerde Kerk niet ongenegen is de Noorderkerk te kopen.

- In dit jaar komt de landelijke aktie SSK, Stichting Steun Kerkbouw, op gang.

- H. de Boer wordt koster van de aula in de plaats van zijn vader.

- Zondag 26 december, Tweede Kerstdag, heeft men een zangdienst in plaats van een gewone dienst. Vele gemeenteleden, waaronder diverse ambtsdragers, hebben hier erg veel moeite mee.

1955

Begin 1955 wordt Ds. Mulder weer ziek.

- De Christelijk Gereformeerde Kerk doet een bod op de Noorderkerk van f 45.000,-. Het advies van de Commissie van Beheer aan de kerkeraad is: Ga niet op dit bod in. Het is te laag en als men erop ingaat is men verplicht tot dure nieuwbouw over te gaan.

Men start nu een aktie voor een nieuw jeugdhuis. Er wordt f 2,50 per gezin gevraagd en de kerkeraad geeft (hoewel enigszins weifelend) aan de jeugd toestemming om de deurcollecte weer in te voeren onder het motto: '1 cents-collecte voor de jeugd!' Men plaatst bussen bij de diverse jeugdverenigingen, organiseert een bazar en verzamelt geld door als babysit te fungeren.

- De kerkeraad bespreekt in 1955 het onderwerp: vrije- tijdsbesteding.

Er wordt een geweldige normverandering geconstateerd met alle gevolgen vanden. Men vraagt zich af hoe men kan voorkomen, dat de gereformeerde normen verdwijnen. Noodzaak is het gesprek op gang te houden en een goede voorlichting te geven.

De kwestie moet fundamenteel aangepakt worden en de jongeren moeten inzicht krijgen in de gevaren die hen bedreigen.

Men adviseert de jeugd: Spreek over al deze zaken vrijmoedig. Doe niets in het geheim.

Men houdt onder de jongeren een enquête:

Van de 80 jongens van 12 t/m 15 jaar gaan er 44 naar de knapenvereniging. Dat is 55%.

Van de 78 meisjes van 12 t/m 15 jaar gaan er 36 naar de jonge meisjesvereniging. Dat is 47%.

Van de 189 jongens van 16 t/m 25 jaar zijn er 58 lid van de J. V. Dat is 30,5 %.

Bij de meisjes van 16 t/m 25 jaar zijn er 32 van de 142 lid van de M. V.
Dat is 22,5 %.

Van de jeugd is 34,7 % verbonden aan een jeugdvereniging.

Men adviseert de jeugd meer te binden en de interesse hiervoor bij de ouders aan te wakkeren.

- Als in juni blijkt dat de ziekte van ds. Mulder nog wel enige tijd zal duren, besluit de kerkeraad een gemeentevergadering te beleggen met als doel te komen tot een derde predikant. Als ook de gemeente akkoord gaat, benoemt men een hoorcommissie (zonder een vrouw) met als pikant detail dat de chauffeur-eigenaar van de auto waarmee het gezelschap reist, als adviserend lid wordt toegevoegd.

- Het aantal wijken is gegroeid tot 14 met ieder ongeveer 50 adressen. Daar in iedere wijk twee ouderlingen werken, overweegt men om als ouderling alleen op pad te gaan.

- In september is ds. Mulder weer op de kerkeraadsvergadering aanwezig en mag hij weer langzaam zijn werk hervatten.

Ds. Wijma is dit hele jaar praeses.

- Om de gemeenteleden meer bij het kerkelijk gebeuren te betrekken, zet men het buurtkringwerk op.

- Dit jaar wordt een nieuwe jeugdvereniging Sola Fide opgericht.

- Het uitbouwfonds is gegroeid tot f 52.000,-.

- In november worden tot organisten benoemd de heer J. F. van Os en mej. M. van de Pol.

Tot hulporganisten worden benoemd D. H. Veerman en A. H. Christiaanse. Vijf minuten voor de dienst zingt men uit een liederenbundel.

- Met de combinatie schuldbekentenis en daarna genadeverkondiging is men zeer tevreden.

Over de jeugd is men over het algemeen enthousiast.

Men mist de liefde bij de leden van 20 tot 30 jaar.

Bij deze leeftijdsgroep constateert men vervlakking, secularisatie en verlies van normbesef.

Men vraagt zich in de kerkeraad af wat bij de prediking in ieder geval ter sprake moet komen. Men constateert een gebrek aan zondebesef. Moet de predikant elke zondag over zonde en erfschuld spreken? Het blijft voor allen een vraag. Men spreekt af, bij het huisbezoek de vraag te stellen: 'Bent u het eigendom van Jezus Christus?', om van hieruit tot een gesprek te komen.

- Het gemiddelde kerkbezoek in 1955 is in de ochtenddiensten 51,2% en in de avonddiensten 42,4%.

- Bij de stichting bejaardentehuis accepteert men 'noode' de 'grondslag der belijdenis der samenwerkende kerken'.

- Het abonnement van de Rijnbode wordt f 1,50 per kwartaal.

1956

Kort overzicht van de clubs en verenigingen in 1956.

Jongensclubs:

In de Noorderkerk 'Mosterdzaadje'

In de Zuiderkerk 'Timotheus'

Meisjesclubs:

In de Noorderkerk 'Lentebloesem'

In de Zuiderkerk 'Wees een zegen'

Jongelingsverenigingen:

In de Noorderkerk 'Prediker 12: 1a'

In de Zuiderkerk 'Samuel' en de

jeugdvereniging Sola Fide

Meisjesverenigingen:

In de Noorderkerk 'Meisjesroeping'

In de Zuiderkerk 'Biddt en Werkt'

Voor de bouw van het bejaardentehuis wordt aangetrokken de heer Wentink, architect te Baarn. Het is de bedoeling een huis te bouwen voor 125 personen. Als garantie schenkt de Gereformeerde Kerk f 23.000,-.

- Het pneumatische orgel in de Zuiderkerk is volgens een rapport van de Gereformeerde Orgelvereniging te klein voor een kerk met 800 zitplaatsen. De noodzakelijke restauratie begroot men op f 25.000,- à f 30.000,-, terwijl een nieuw orgel ongeveer f 40.000,- à f 45.000,- kost. De kerkeraad besluit een nieuw orgel te kopen bij firma C. Verweij te Amsterdam voor f 25.000,-. Voor het oude orgel krijgt men f 4000,- à f 5000,-.

- Ds. Mulder mag in april zo af en toe weer preken. In mei is hij weer voor de eerste maal na zijn ziekte praeses en in september mag hij weer volledig werken.

- Met het beroepingswerk wil het niet lukken. Steeds krijgt men een bedankje.

- De Commissie van Beheer vraagt machtiging aan de kerkeraad om een huis 'op stand' te kopen. Men wil liever geen verdere informatie geven om te voorkomen, dat 'het object ons zou ontgaan'. De commissie koopt het pand

Van Dijkstraat 9 voor f 27.500,-. In 1959 wordt gemeld dat de verbouwingkosten ongeveer f 13.500,- bedragen.

- De inmiddels opgerichte jeugdcentrale start in september met een blad, dat de naam krijgt: 'Jeugd in actie'.
- Het gemiddelde aantal deelnemers aan het avondmaal bedraagt 72,2% van het aantal belijdende leden.

1957

De kerkeraad wordt meegedeeld dat de verhoudingen in het moderamen zodanig zijn dat men niet meer vruchtbaar met elkaar kan samenwerken.

- De Christelijk Gereformeerde Kerk verhoogt het bod op de Noorderkerk, zonder orgel, maar met kosterswoning, tot f 70.000,-.

De Commissie van Beheer stelt een rapport op waarin ze diverse voorstellen doet. Het bod van f 70.000,- vindt men minimaal. Men is intern tot het besef gekomen dat bij nieuwbouw de Noorderkerk moet worden afgestoten. Mocht men tot nieuwbouw overgaan, dan moeten er een aantal overgangsmaatregelen getroffen worden. Tijdens de nieuwbouw mogen de christelijk gereformeerden enkel op zondag gebruik maken van de kerk. Men wil de definitieve overdracht pas laten plaatsvinden na de aanbesteding van de nieuwe kerk. De christelijk gereformeerde kerkeraad gaat hiermee akkoord. Op een gemeentevergadering wordt het voorgestelde beleid ondersteund. In de bouwcommissie worden benoemd de heren Van Hemsbergen en Van Dongen namens de kerkeraad, de heren Büthker en J. W. Bergshoeff namens de gemeenteleden en Jac. Bijl en J. van der Breggen namens de jeugd.

- In 1957 draait het buurtkringwerk volop.

1958

De commissie tot verbetering van de betrekkingen tussen de moderamenleden brengt een rapport uit dat in de januarivergadering wordt besproken. De kerkeraad dringt aan op herstel van de samenwerking. Een te starre houding moet men biddend bestrijden. Men verzoekt de moderamenleden zich niet te scherp uit te laten over elkaar en geen vooroordelen uit te spreken.

- De Commissie van Beheer verzoekt Ir. Oskam uit Dordrecht een kerk te ontwerpen met tenminste 800 zitplaatsen met voldoende vergaderruimte zonder kosterswoning voor maximaal f 400.000,-.

De kerkeraad is over dit voorstel niet van te voren ingelicht.

Men instrueert nog eens zeer duidelijk de commissie wat haar bevoegdheden betreft.

- De organisten Verduyn en Schellingerhoudt schrijven een brief naar de kerkeraad dat zij gehoord willen worden bij orgelkwesities.

De kerkeraad gaat hiermee akkoord.

- Op 27 mei begint men met de afbraak van het orgel in de Zuiderkerk. Arti en Religioni begeleidt de zang in deze periode.

Op 27 augustus wordt het nieuwe orgel ingewijd.

- De beroepingscommissie deelt de kerkeraad mee, dat het traktement van de predikanten te laag ligt. De kerkeraad bespreekt deze kwestie en is bereid het basistraktement op f 8400,- te brengen.

De Commissie van Beheer bewerkt de gemeente om de bijdragen te verhogen en om giften toe te zeggen in verband met de nieuwbouw.

De vrijwillige bijdragen worden met f 7000,- verhoogd.

De commissie is hier matig over tevreden.

Aan giften worden f 45.000,- en aan obligaties f 10.000,- toegezegd.

Veel werk is hierbij verricht door diverse gemeenteleden, maar de kerkeraad brengt in het bijzonder zijn dank over naar mevr. Mulder die zich enorm heeft ingezet.

Het orgel is gebouwd volgens het elektropneumatische kegelladesysteem en omvat op de twee manualen en vrij pedaal, de volgende dispositie:

Manuaal I 56 tonen

Prestant 8'
Roerfluit 8'
Octaaf 4'
Baarpijp 4' *
Super octaaf 2'
Quint 1 1/3'
Mixture 5 sterk
Trompet 8'

Zwelwerk:

Manuaal II 56 tonen

Holfluit 8'
Salicionaal 8'
Tolkaan 4'
Trechterfluit 4'
Nachthoorn 2'
Sesquialtera 2 - 3 sterk
Cymbel 3 sterk *
Dulciaan 8'

Pedaal 30 tonen

Subbas 16'
Fluitbas 8'
Prestant 4'
Fagot 16' *

Koppelingen

Manuaal I - II
Manuaal I - II - 16'
Manuaal I - II - 4'
Manuaal I 4'
Pedaal - Manuaal I
Pedaal - Manuaal II

Speelhulpen

Tremulant manuaal II
Zwelkast manuaal II
Vrije combinatie over alle registers
Generaal crescendo

* In voorbereiding

- In september wordt de oude pastorie in de Raadhuisstraat voor f 34.500,- verkocht.

Als de Commissie van Beheer al deze gegevens overziet met de wetenschap dat, volgens een rapport, 97% van de predikanten minder verdient dan f 8000,- stelt ze voor het basistraktement op f 7800,- te brengen.

De kerkeraad, rekening houdend met de salarissen van leraren aan het lyceum, wil het traktement verhogen tot f 8400,- plus f 300,- per kind. Men deelt de commissie mee dat de cijfers van het rapport waar de commissie zich op baseert, inmiddels verouderd zijn.

De commissie durft dit risico niet aan en treedt af.

De kerkeraad zit nu met een aantal problemen. De architect die door de oude commissie aangezocht is, wil op korte termijn een gesprek met de Commissie van Beheer en de Christelijk Gereformeerde Kerk heeft inmiddels haar oude kerkgebouw verkocht en wil per 1 januari 1959 in de Noorderkerk gaan kerken wat, gezien de clausule, niet mag.

De kerkeraad raakt niet in paniek. Hij benoemt op zeer korte termijn een nieuwe Commissie van Beheer en instrueert deze zeer duidelijk.

De nieuwe commissie moet echter wachten op goedkeuring van het rijk en van Stad en Land. Als deze goedkeuring afkomt, wordt de aanbesteding geregeld op 30 december. Men verzoekt de christelijk gereformeerde broeders nog een paar dagen te wachten.

De aanbesteding in hotel Toor levert als hoogste inschrijver op fa. Voogd te Delft voor f 439.200,- en als laagste inschrijver fa. Van Rhijn uit Katwijk voor f 347.000,-.

1959

De Commissie van Beheer brengt verslag uit aan de kerkeraad. Allereerst wordt vermeld dat de heer Veerman benoemd is tot hulporganist in de Zuiderkerk en dat organist Schellingerhoudt bezwaren heeft geuit tegen het nieuwe orgel.

De commissie wil verder naast een boekhouder ook een penningmeester.

Daarna komen de bouwplannen ter sprake:

De begroting wordt met ongeveer f 80.000,- overschreden.

De kerk met kosterswoning begroot men op ongeveer f 500.000,-.

Beschikbaar of toegezegd is f 244.000,-.

De Boerenleenbank wil op basis van annuïteit lenen à 4 3/4%.

Het orgel wordt voor het eerst bespeeld door de organist Koos Bons, Toonkunstenaar te Maassluis.

PROGRAMMA

- 1 Samenzang Psalm 150 vers 2 met begeleiding van „Arts et Religioni“.
- 2 Schriftlezing en gebed.
- 3 Openingswoord door ds. G. Mulder.
- 4 Overdracht van het orgel aan de Kerkeraad door de Voorzitter van de Commissie van Beheer.
- 5 Samenzang Psalm 33 vers 2 met begeleiding van „Arts et Religioni“.
- 6 Aanvaarding van het orgel door de Kerkeraad, met een toespraak van ds. G. Mulder.
- 7 Causerie over het nieuwe orgel door de heer C. Verweij.
- 8 Orgelbespeling door de heer Koos Bons
 - a. Trumpetune Henri H. Purcell
 - b. Allegro G. F. Handel
 - c. Cantabile César Franck
 - d. Scherzo Louis Vierne
 - e. Koraal improvisatie
 - f. Toccata uit de suite Gothique
- 9 Samenzang met begeleiding van het nieuwe orgel.
10. Sluiting door ds. G. Mulder zingen Psalm 98 vers 3.

*Kerktelefoon Geref. Kerk Alphen aan den Rijn.
Links: Thijs Meijer en rechts: Piet van Heijningen in de consistoriekamer van de Salvatorikerkerk.*

*Eerstesteenlegging: (van l. naar r.)
Architect Ir. L. R. T. Oskam (gedeeltelijk
zichtbaar), opzichter J. Heijberg, ?, ?,
mevr. Mulder-Boersma en Cock van Rijswijk.*

*Eerstesteenlegging:
Links: C. Snel, daarboven met sigaret
Wim van Vliet, daaronder B. de Jonge,
man met bril is architect Oskam, man met
donkere bril is Van Dam, daaronder de
opzichter J. Heijberg, daarnaast mevr.
Mulder en vrouw in het wit is mevr. Kooi.*

*Na de eerstesteenlegging mochten
gemeenteleden tegen betaling van f 2,50 ook
een steen leggen.
Hier: Maas van Rijswijk en ds. W. Wijma.
Deze aktie bracht f 270,- op.*

*Boedi Oetomo heeft totaal f 46.500,-
ingezameld voor de jeugdruimten.*

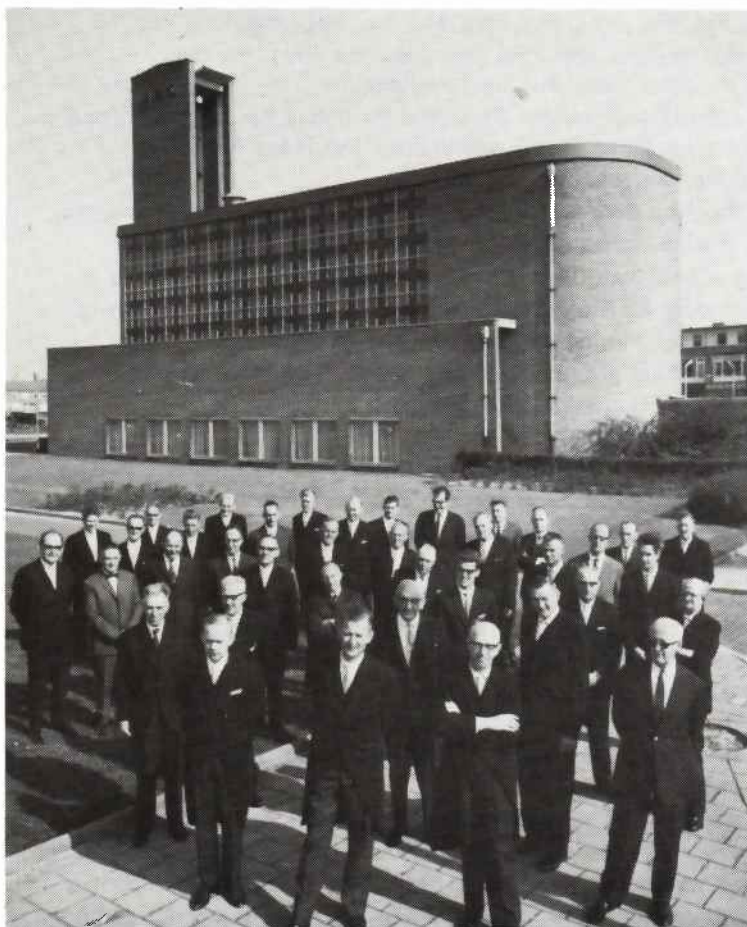
*Ds. K. H. Schuring
(geb. 23 mei 1921)
In Alphen van 24 apr. 1960 tot 24 sept. 1967.*

De gemeente moet dan per jaar f 11.300,- meer opbrengen.
Diverse leden willen een grotere zaal voor ongeveer 400 personen.
Men adviseert de Bouwsteenactie op te voeren.
De kerkeraad schaaft zich achter dit beleid en belegt op 12 januari een gemeentevergadering. Deze avond wordt door 180 leden bezocht.
Men geeft opening van zaken:
De laagste inschrijving bedraagt f 347.000,-. Voor inboedel, kosterswoning en bijkomende kosten, komt daar nog eens f 150.000,- bij.
De vergadering schrikt van deze bedragen. Sommigen vragen zich af of nieuwbouw wel nodig is. Men vraagt zich ook af of de lasten wel op te brengen zijn. Anderen vinden de jeugdruimten te klein.
De kerkeraad besluit na afloop de bouwplannen door te zetten.
De eerste paal wordt 31 maart 1959 geslagen.
Er komen nu allerlei akties van de grond.
De heren J. van Egmond Wzn, M. de Graaf, W. van Egmond en Ph. Dijs jr. vragen aan de kerkeraad toestemming om een kerkkoor op te richten.
De kerkeraad geeft, na enige weifeling, toestemming.
Op 22 april is de eerste repetitieavond met 55 leden.
Eind september wordt er ook een kinderkoor opgericht.
De jeugdvereniging Boedi Oetomo (Het schone streven) probeert geld in te zamelen voor de toekomstige jeugdruimten.
De Bouwsteenactie om steentjes à f 1,- te verkopen wordt nieuw leven ingeblazen onder de bezielende leiding van Mevr. S. Mulder-Boersma.
De kerkeraad sluit een lening van f 275.000,-, waarvan f 200.000,- à 4 3/4% en de rest à 4 1/2%.
- De familie Barreveld uit de Raadhuisstraat schenkt een nieuw avondmaalsstel voor de Zuiderkerk onder voorwaarde, dat het niet verkocht of verhuurd mag worden en dat het vernietigd wordt als het versleten is.
- De vrijwillige bijdragen worden met f 8000,- door de gemeente verhoogd.
- De eerste steen wordt 6 juni door mevr. Mulder gelegd.
Ds. Wijma spreekt een kort woord.
- De heer C. de Vos wordt op zijn verzoek voor één jaar benoemd tot koster van de nieuwe kerk.
- De vereniging Concordia zit financieel in moeilijkheden.
De evangelisatieclubs en de J.V. Samuel moeten voortaan resp. f 735,- en f 565,- per jaar aan huur betalen. De kerkeraad stelt zich het eerste jaar garant, maar men verzoekt de leden zich voortaan zelf te bedruipen.
- In juni koopt men een nieuw te bouwen huis in de Marnixstraat voor f 30.000,-.
- De moeilijkheden met de oude Commissie van Beheer worden bijgelegd.
- Diverse leveranciers, van gereformeerden huize, protesteren als blijkt, dat de Commissie van Beheer niet gekeken heeft naar de 'kleur' van de leverancier, maar naar de kwaliteit. Men komt deze broeders tegemoet, gedachtig de woorden: 'Doe wel aan ieder, maar in het bijzonder aan de soortgenoten des geloofs'.
- De kerkeraad besluit aan de twee kerken andere namen te geven. Men verzoekt de gemeente namen door te geven. Voor de nieuwe kerk kiest de gemeente bij voorkeur voor Maranathakerk, Salvatorikerk of Petrakerk. De kerkeraad kiest voor Salvatorikerk. Over de naam van de oude kerk wordt men het aanvankelijk niet eens. Velen pleiten voor Opstandingskerk. Een ingestelde jury pleit voor Petrakerk. Men kiest tenslotte voor Maranathakerk.

1960

Na vele bedankjes neemt eindelijk ds. K. H. Schuring uit Hallum een beroep naar Alphen aan den Rijn aan. De intrede vindt 24 april 1960 plaats in de Adventskerk. Op de uitnodiging wordt de kerkeraad verzocht in het zwart te verschijnen. Om aan te geven dat ook ten aanzien hiervan de meningen veranderen, voegt men er aan toe: 'althans in een donker costuum'. Hoewel het kerkkoor officieel niet in de liturgie is opgenomen, treedt het wel in de dienst op.

Enkele foto's van de Salvatorikerk,
waarvan een met de kerkeraad.

Totale stichtingskosten Salvatorikerk (incl. kosterswoning)

Voorlopige opstelling:	/ 286 473.40
Bouwkundige werkzaamheden	.. 48 497.06
Honoraria architect, betonadviseur, kosten toezicht e.d.	.. 29 109.51
Grond (incl. kosten overdracht)	.. 24 133.14
Banken, kansel en div. betimmeringen	.. 23 360.—
Centrale verwarming	.. 15 200.80
Vloerbedekking en gordijnen	.. 15 200.80
Orgel en orgeladviseur	.. 13 500.—
Stalen ramen	.. 11 879.13
Spanten	.. 11 707.54
Elektrische installatie	.. 9 994.75
Meubilair lokaliteiten	.. 6 715.—
Klok	.. 5 830.85
Rente tijdens bouw	.. 3 903.74
Sanitair en loodgieterswerk	.. 3 324.54
Tuin (incl. grondophoging)	.. 3 261.34
Geluidsinstallatie (incl. doventelefoon)	.. 3 000.—
Verbetering ventilatie	.. 2 716.—
Beglazing	.. 2 050.—
Blikseembeveiliging	.. 1 805.—
Akoestische plafonds	.. 1 498.66
Stookolieverbruik gedurende bouw	.. 1 000.—
Grondboringen	.. 8 854.33
Diversen	..

Totaal / 529.753.81

De klok met het opschrift:

A. D. 1959

DOOR ZIJN VREDEBODEN

DOET GOD ZONDAARS NODEN

TOT HET HOOGSTE GOED

PETIT ET FRITSSEN ME FUDERUNT.

De koster in het eerste kerkje was J. K. J. van Egmond. Hij werd opgevolgd door zijn zoon F. van Egmond. Na zijn overlijden werd hij opgevolgd door zijn weduwe E. van Egmond-Zwaan. (Kosteres 'Jaantje') Zij werd geassisteerd door haar zoon J. K. J. van Egmond als hulpkoster. In 1938 werd kosteres mevr. A. van Egmond-van Leeuwen. Het kostersechtpaar bij het afscheid op 1 okt. 1960.

De Chr. Geref. Kerk alhier werd 29 aug. 1900 geïnstitueerd. De heer Van Brummen was lerend ouderling van 1916 tot 1919 en daarna predikant van 1919 tot 1922. Na koop van de Noorderkerk heeft men de naam veranderd in Jeruzalemkerk.

De regeling rond een derde predikant heeft de kerkeraad veel tijd gekost. Men moest de onderlinge preekbeurten regelen, de afvaardiging naar de classis, de dienstregeling bij bijzondere diensten, de catechisaties, de vakanties en het onderling ruilen.

Een predikant doet over het algemeen twee zondagen na elkaar dienst en is de daarop volgende zondag vrij.

De gemeente wordt in drie hoofdwijken verdeeld met bij elkaar 16 wijken. Het aantal adressen per wijk loopt uiteen van 41 tot 54. In iedere wijk komen twee ouderlingen, die samen op pad gaan. Men raadt het huisbezoek door één ouderling af. Er komen drie wijkraden met een centrale kerkeraad. Voor zover mogelijk vergadert de brede kerkeraad iedere derde donderdag van de maand, de smalle iedere tweede donderdag en de drie wijkraden vergaderen iedere eerste donderdag van de maand.

De wijkraden bestaan uit een predikant-praeses en ouderlingen. De diakenen mogen de vergadering bijwonen. Tenminste éénmaal per jaar vergadert de wijkraad met de diakenen. De diakenen moeten de wijkpredikant goed op de hoogte houden van het diakonaal gebeuren.

Bij elke dienst zijn tenminste vijf ouderlingen aanwezig. De niet-dienstdoende ouderlingen zijn niet meer verplicht in de ouderlingenbank plaats te nemen. De lessenaar in de Maranathakerk wordt verwijderd.

De predikanten delen vanaf de kansel mee, wanneer er een kerkeraadsvergadering plaatsvindt.

- Daar de diakonale taken steeds zwaarder worden, stellen de diakenen voor om een stichting voor maatschappelijk werk op te richten, die allerlei zaken zoals subsidie namens de kerk kan regelen.

- Bij de kandidaatstelling voor ouderlingen wordt een ouderling van wie bekend is dat hij dansen toelaat, van de lijst afgevoerd.

- Voor een preekbeurt betaalt men voortaan f 40,-.

- De traktementen worden verhoogd van f 8400,- tot f 9000,- per jaar.

- Op 9 juni wordt de Salvatorikerk feestelijke in gebruik genomen.

- Het orgel is op 9 juli overgeplaatst en opnieuw gerestaureerd.

- Mevrouw Van Egmond neemt per 1 oktober ontslag als kosteres en wordt opgevolgd door de heer J. Alebregtse.

- Het pand Raadhuisstraat 185 (de oude winkel) wordt verkocht voor f 9700,- en men gebruikt dit geld om de pastorie op te knappen.

- In oktober delen de diakenen mee dat ze voortaan niet allen meer in het zwart dienst zullen doen.

- Per 27 oktober 1960 is de officiële naam 'De Gereformeerde Kerk van Alphen aan den Rijn'.

Men kan deze naam aannemen, omdat de gereformeerden in Ridderveld als naam hebben gekozen: 'Gereformeerde Kerk Alphen aan den Rijn-Noord'.

- Het kerkkoor treedt in de Salvatorikerk vóór en ná de dienst op, omdat het niet officieel in de liturgie is opgenomen.

Sommige ambtsdragers vinden dit een 'ouderwets-formeel' standpunt.

- In de nieuwe kerk is een oppasdienst ingesteld. Uitdrukkelijk wordt aangegeven dat deze diensten slechts worden aangeboden aan zeevarenden, zieken, ambtsdragers en andere bijzondere gevallen.

- Op de avondmaalstafel mogen geen bloemen staan. Men vindt dat dit niet past bij de verkondiging van de dood des Heren.

- In verband met de komende viering van het honderdjarig bestaan van de gemeente in 1961 ontstaat er spontaan een comité voor een jubileum-geschenk onder de bezielende leiding van mevr. Mulder.

- Eind december wordt de drie predikanten verzocht de vergadering van de centrale kerkeraad te verlaten. Als laatste agendapunt wil de vergadering openhartig over hun functioneren spreken. Als ds. Mulder ter sprake komt vraagt een ouderling zich af of het niet raadzaam is hem te adviseren met ziekteverlof te gaan of emeritaat aan te vragen in verband met zijn steeds terugkerende ziekte. Een delegatie van de kerkeraad zal ds. Mulder bezoeken en hem verzoeken drie à vier maanden met ziekteverlof te gaan en advies in te winnen bij een specialist over het wel of niet kunnen functioneren als predikant.

Ds. Mulder maakt deze delegatie met krasse bewoordingen duidelijk, dat hij

deze procedure zeer onjuist vindt. Ten eerste had de desbetreffende ouderling hem op de hoogte moeten brengen van zijn verzoek, vervolgens had hij deze kwestie ter sprake moeten brengen op zijn wijkraad en tenslotte had de centrale kerkeraad dit moeten onderkennen door de zaak terug te verwijzen naar de desbetreffende wijkraad. Bovendien wordt nu gesuggereerd dat de specialist van ds. Mulder niet voldoende ter zake kundig is.

Een en ander is niet bevorderlijk voor zijn ziekteverloop en voor de onderlinge verhoudingen.

Ds. Mulder gaat tenslotte op het verzoek in en gaat enige maanden met ziekteverlof. Hij verzoekt de kerkeraad deze kwestie voor te leggen aan de classis.

1961

Het eerste huwelijk in de nieuwe kerk werd 16 juni 1960 voltrokken.
Het bruidspaar was de heer W. van Egmond en mej. I. A. Koning

Boekhouder M. Voskuilen, die vanaf 1928 dienst heeft gedaan wordt per 1 januari tijdelijk vervangen door broeder Hofstra. Broeder Voskuilen wordt dank gebracht voor het vele werk en ontvangt een gratificatie van f 500,-.

- Op 26 januari is er een vergadering van de moderamina van de hervormde en gereformeerde kerkeraden. Men besluit tot het oprichten van een predikantenconvent, het houden van gemeenschappelijke kerkeradsvergaderingen, het houden van gezamenlijke diensten op tweede feestdagen en tot samenwerking op diakonaal terrein en op het gebied van de evangelisatie.

- Het kerkbezoek in 1959 en 1960 is in de morgendiensten resp. 44% en 48%, in de avonddiensten 39% en resp. 41%. Het avondmaal wordt bezocht door ongeveer 75% van de belijdende leden.

Herdenking honderdjarig bestaan

Zondag 26 februari zijn in beide kerken dankdiensten in verband met het honderdjarig bestaan van de gemeente op 3 maart 1961. Het kerkkoor verleent 's morgens in de ene en 's avonds in de andere kerk zijn medewerking. Beide gebouwen zijn voorzien van stijlvolle groenversiering.

Donderdag 2 maart is er van 15.00 - 17.00 uur een receptie in de grote zaal

HET VAN OECKELENORGEL IN DE SALVATORIKERK TE ALPHEN AAN DE RIJN

door W. Verduyn

Dit mechanische sleeplade-orgel is volgens vroegere gegevens gebouw pl.m. 1840 door Petrus van Oeckelen te Groningen, later te Haren, voor de R.K. St. Michaëlskerk te Zwolle.

In 1927 op advies van de Orgel- en Klokkenraad gekocht door de Geref. Kerk te Alphen aan de Rijn en daar op zondag 8 mei in gebruik genomen in het kerkgebouw de Ruyterstraat, later Noorderkerk.

Daar heeft het orgel vrijwel zonder enige storing dienst gedaan tot 6 december 1959, want de volgende dag begon de demontage wegens overplaatsing naar de nieuwe en veel grotere Salvatorikerk.

Sedert 1940 staat dit orgel onder toezicht van monumentenzorg.

Dr. H. L. Oussoren stelde najaar 1958 een onderzoek in en maakte een restauratieplan. Bij dat onderzoek kwam dr. Oussoren tot de conclusie, dat vader en zoon van Oeckelen aan dit orgel gewerkt hebben. Dit was te zien aan constructeringen, inslagletters, cijfers en/of schrijffletters.

Het restauratieplan omvatte niet alleen schoonmaak en revisie van tractie en onderdelen, maar ook dispositiewijziging en herintonatie. De drie windladen behoeften geen restauratie, alleen een grondige uitwendige beurt. Twee fluitstemmen door Maarschalkerweerd in 1875 geplaatst, nl. Fluit harmonique 8' en Flûte octaviante 4' werden vervangen door resp. Quint 2 $\frac{2}{3}$ en Mixtuur 3-5 sterk. Later kwam daarbij de Octaaf 2', die een open fluit was en vervangen is door een werkelijke Octaaf 2'. Het werk werd opgedragen aan de fa. v. d. Linden en v. Winkel te Leiderdorp. Als adviseur heeft coll. Adr. Blankenstein, organist van de Pieterskerk te Leiden wel zeer verdienstelijk werk gedaan.

De opgave — en vooral de herintonatie van dit oude

pijpwerk — was niet eenvoudig, maar er is prima werk geleverd en de samenwerking was steeds uitstekend. Bij de restauratie bleek de heer v. d. Linden, dat de beide manualen vroeger waarschijnlijk eerst als éénklaviersorgels gebruikt zijn. De bouw van manuaal II-lade is heel anders dan die van manuaal I en pedaal. De tongwerken zijn alle nog doorsiaand, maar wel veel meer egaal dan voorheen.

De klankkleur is werkelijk mooi en heel wat helderder geworden. De nieuwe vulstemmen, niet opdringerig, maken het plenum pittig. Het is een van Oeckelen-orgel gebleven.

Zaterdag 9 juli 1960 is dit vernieuwde orgel onder grote belangstelling weer in gebruik genomen.

De dispositie is nu:

Manuaal I:		Manuaal II:	
Trompet	8'	Hobo	8'
*Octaaf	2'	Vox Humana	8'
*Mixtuur	3-5 st.	Woudfluit	2
Cornet	4 st.	Prestant	4
Fluit	4'	Holpijp	8'
Octaaf	4'	Gamba	8'
Prestant	16' disk.	Prestant	8'
*Quint	2 $\frac{2}{3}$	Fluit	4'
Gedekt	8'		
Bourdon	16'		
Prestant	8'		
Pedaal:		Koppelingen:	
Prestant	8'	Man. II aan I diskant	
Nachthoorn	4'	Man. II aan I bas	
Bourdon	8'	Man. I aan pedaal.	
Subbas	16'		
Trompet	8'		
Bazuin	16'		

Overgenomen uit het blad 'Organist en Eredienst' van sept. 1960.

SPREKERS:

Ds. W. Wijma, Alphen aan den Rijn
Prof. Dr. K. Dijk, Driebergen
Ds. S. A. Boonstra, Rijswijk

DECLAMATOR:

A. Hofland, Alphen aan den Rijn

ZANGSOLIST:

Bert van 't Hoff, Hilversum

ORGANIST:

W. Verduijn, Alphen aan den Rijn

van de Salvatorikerk. Tijdens deze receptie zijn er toespraken en is er gelegenheid geschenken aan te bieden.

De kerkeraadsleden worden in het zwart verwacht.

Donderdagavond 2 maart (dus niet op 3 maart) is er een herdenkings-bijeenkomst in de Salvatorikerk.

Prof. Dijk spreekt over 'De boodschap van het verleden' en ds. Boonstra over 'De boodschap voor de toekomst'.

Het herdenkingsboekje: 'Hoe het groeide....', wordt voor f 2,50 aan belangstellenden verkocht.

- Bij de totstandkoming van de Gereformeerde Stichting voor Maatschappelijk Werk neemt men als kerk afscheid van mej. Tjerkstra. Gezien haar trouwe en goede diensten wordt er een gunstige pensioenregeling voor haar opgesteld. Mej. Tjerkstra komt voortaan in dienst van deze stichting.

- In de kerkeraad komt J(eugd) en E(vangelie) ter sprake.

Sommigen menen dat deze groepering wordt ondergewaardeerd in onze kerken. Men hoopt dat de leden van J en E voldoende liefde kunnen opbrengen voor de eigen kerkelijke gemeenschap.

Men zal hen met belangstelling, maar indien nodig, kritisch volgen en, waar mogelijk, ondersteunen.

- Op een kerkeraadsvergadering met de kerkvisitatoren worden de meningsverschillen tussen de kerkeraad en ds. Mulder uit de weg geruimd. Men erkent wederzijds fouten te hebben gemaakt en aanvaardt elkaar weer in broederlijke liefde. Uit het gevraagde medische advies blijkt dat ds. Mulder wordt geadviseerd met emeritaat te gaan.

De vergadering schrikt van dit advies en wil erover nadenken.

Ds. Mulder verzoekt de kerkeraad om hem per 1 maart 1962 emeritaat te verlenen. Hij zou graag zijn dertigjarig ambtsjubileum in de gemeente willen vieren. De kerkeraad gaat hiermee akkoord.

- Een verzoek om voortaan bloemen in de kerk te plaatsen wordt goedgekeurd. Men geeft deze bloemen na de beide diensten aan zieken.

- Vanaf 1961 zingt men de slotzang staande en verlaat de gemeente de kerk nadat de predikant en de kerkeraadsleden de kerk hebben verlaten.

Het voorstel om tijdens het avondmaal het brood en de wijn in de banken door te geven d.m.v. de 'ene tafel' wordt verworpen.

Men besluit ook voortaan eerst te collecteren en daarna pas te zingen.

Omdat de jongeren op de gaanderij nog steeds rumoerig zijn, besluit men over te gaan tot gezinsbanken voor de gaanderij.

- Met Kerst heeft men voor het eerst een gestencilde liturgie met liederen.

1962

Op 10 januari wordt de eerste paal geheid voor het nieuwe bejaardentehuis.

- In de kerkeraad komt ter sprake hoe te handelen met zieken tijdens het avondmaal. De synode van Middelburg in 1933 vond het niet wenselijk om dit bij de zieken thuis te vieren. De synode van Utrecht in 1944 - 1945 had geen bezwaar tegen het vieren thuis. De kerkeraad besluit in bijzondere gevallen het avondmaal bij de zieken thuis te vieren.

- Van de jongeren tussen 16 en 24 jaar is 34% lid van één van de vijf jeugdverenigingen. Van de jongeren tussen 12 en 16 jaar is 46% lid van één van de acht jeugdverenigingen.

Men behandelt over het algemeen maar één onderwerp per avond.

De politieke vorming wordt over het algemeen gering geacht.

- Behalve de bekende wetslezingen kan men voortaan ook lezen: Rom. 6: 11-14, Rom. 12: 9 - 15 en 20, Rom. 13: 8 - 10, Gal. 5: 13 - 22, Col. 3: 5 - 17 of 12 - 15, Lev. 19: 2 - 4 en 11 - 18 of Deut. 30: 11 - 20.

- In 1962 wordt een tweede jeugdouderling benoemd.

- Zondag 25 februari preekt ds. Mulder voor de laatste maal om 15.00 uur in de Adventskerk.

Tijdens de afscheidsreceptie wordt hem een T.V. en radio aangeboden.

- De gemeenschappelijke vergaderingen van de hervormde en gereformeerde kerkeraden worden voortgezet. Men behandelt bij elke bijeenkomst enige hoofdstukken van de brochure 'Van kerken tot kerk'. Algemeen is er een

*Het moderamen van de kerkeraad in 1961:
(van l. naar r.): Ds. Wijma, Ds. Schuring,
ds. Mulder, W. L. Helleman (2e scriba),
H. H. Keizer (2e praeses)
en P. J. Belt (1e scriba).*

sterk verlangen naar toenadering, maar men beseft dat men niet overhaast te werk moet gaan en dat men nog een lange weg moet bewandelen. Bij de behandeling van de tucht is de centrale vraag: Hoe lang moet men geduld uitoefenen?

Bij de bespreking van de belijdenis komen dwalingen ter sprake. Hier vraagt men zich af of een dwaling beslist afgewezen en geweerd moet worden, of dat men minder beslist moet handelen.

- De J.V. Samuel bestaat 17 april 75 jaar. Er is een feestelijke bijeenkomst in Nabij met als gastspreker Ds. G. N. Lammens.

- Op Eerste Paasdag 10 mei 1962 vindt het veerpontongeluk plaats.

PANIEK IN DE RIJN

Pont met zeventien kerkgangers zonk

Dank zij kordate redders bleven ernstige ongelukken uit

ALPHEN a.d. RIJN — Drijvend temidden van kerkboekjes, mandjes en tassen, riepen zondagavond kwart voor acht zeventien mensen om hulp. Zij waren in het koude water van de Oude Rijn gevallen toen het pontje waarmee zij zouden overvaren, zonk. Allen werden gered.

Op het pontje, dat maximaal twaalf personen mag vervoeren, hadden zestien mensen, in hoofdzaak kerkgangers, plaats genomen toen er, nadat het al van de oever van de Raadhuisstraat was losgeduwd, nog iemand opstapte.

Er spatte water op, het bootje begon te schommelen, een aantal mensen drong naar achteren om steun te vinden aan het voor fietsen bestemde hekje, en hoe het verder ging kan niemand zich meer precies herinneren, maar vrij snel zonk de vaste grond onder de voeten weg en spartelden zeventien mensen in het water, te midden van hoeden, tassen en andere bezittingen. Er ontstond paniek, doordat er zich verscheidene vrouwen, bejaarden en een invalide onder de drenkelingen bevonden.

Redders

Twee jonge mannen hebben bij de redding voortreffelijk werk geleverd. De 29-jarige N. Verschuur en de 24-jarige

J. van Dam. Terwijl verscheidene drenkelingen op eigen kracht de oever trachten te bereiken en daar door hulpvaardige handen op de kant werden getrokken, sprong de heer N. Verschuur over de gekurkte zittende redders heen tussen de om hulp roepende drenkelingen naar een vrouw die het verst van de kant af dreef.

Weer onder

De vrouw greep hem beet en samen gingen ze kopje onder. Toen ze weer boven kwamen, zag de heer Verschuur maar een mogelijkheid om zich van de knellende greep te ontdoen: hij duwde de vrouw weer onder water en zwom met haar naar de kant.

Terwijl hij dat deed hoorde hij een vrouw, die hij op weg naar de kant passeerde, roepen: „Ik kan niet meer”. „Grijp mijn been maar”, riep de heer Verschuur, die daarop met twee drenkelingen verder zwom, tot de vrouw aan zijn voet losliet maar door anderen uit het water werd getrokken.

Kom helpen

„Er stonden veel mensen op de kant. Ik riep: kom me toch helpen, maar er kwam niemand”, zei de heer Verschuur later.

De heer van Dam maakte zich eveneens verdienstelijk. Hoewel hij een matig zwemmer is, bracht hij verscheidene mensen in veiligheid.

Allen gered?

Toen er niemand meer in het water te zien was, drong zich de vraag op of allen inderdaad wel waren gered, omdat niemand toen al wist hoeveel mensen er op het bootje hadden gestaan.

Mede dank zij de hulp van de heer Buysert (Vondelstraat), die met drie gezinsleden te water was geraakt, kon men ten slotte vaststellen dat allen waren gered.

Dokter Zwartendijk die, waar dat nodig was medische hulp verleende, heeft een der drenkelingen, mevrouw Buysert, in een ziekenhuis doen opnemen. Zij had inwendig letsel opgelopen. Haar toestand is redelijk.

Het pontje.

Foto i. v. m. het 75-jarig jubileum van de J. V. Samuel in 1962.

(van l. naar r.):

1e rij: Dick Groeneveld, Niels Buizert, Piet Zuydam, Niek Gen Hollander, Piet van Arkel, Dick Wijma, Rien v/d Noordt, Frits Wille, Simon de Jong, Ko Rigtering, Henk van Vliet, Mik Groeneveld.

2e rij: Paul Raatgever, Kees Zuydam, Wim van Leeuwen, Gerrit Ooms, Arie v/d Neut, Frank van Ofwegen, Piet van Leeuwen, Henk v/d Streek, Oeb Amersfoort, Jan Hogenbirk, Arno van Leeuwen.

3e rij: Hans van Wijk, Kees van Leeuwen, Liek Mulder, Sjaak v/d Neut, Jaap de Jong, Wim Verhagen. J. van Dam

De 'Telcommissie' in 1963. (van l. naar r.):
P. C. van Oostroom, B. P. van der Laar,
J. Kaptein, G. van 't Wout, J. Alebregtse,
J. Stuivenberg, P. Deelstra en P. v/d Laarse.

Overzicht van de financiën van de kerk in guldens.

INKOMSTEN

	Vrijwillige bijdragen	Collecten	Zitplaatsen- gelden	Orgel- fonds	Uitbouw	Overige	Totale inkomsten	<u>Uitgaven</u> Traktementen	Salariissen	Predik- beurten	rente en aflossing	Onderhoud	Uitbouw fonds	Diversen	Totale uitgaven
1946	13122	10295	3310	305	3962	429	31423	10100	1420	1861	305	7800	6000	5633	33111
1948	14351	9225	3164	289	1758	1194	29981	9365	1345	1226	589	7365	4000	7703	31591
1950	19341	9709	Collecten re- te en aflossing	Schapenfonds	1818	550	31418	11750	2050	2332	600	4927	1818	9119	32591
1952	26857	11355			2103	643	40958	12750	2345	3121	480	6446	3103	10397	38641
1956	31560	12902			2450	1463	48375	16075	2797	4964	250	6500	3450	14272	48301
1959	40410	14533			3793	570	59306	17173	3070	3428	1517	7090	4793	19921	56991
1960	52093	16374		1500		2112	72079	19755	4953	2903	4205	11970		28376	72161
1962	59242	17355	8072	1500		16495	102664	30265	10741	1351	22697	6822	5600	25186	102661

Balanswaarden in de loop der jaren:

	1935	1943	1944	1950	1955	1958	1960
Kerk Raadhuisstraat	11728	4229	1	1	1	1	1
Pastorie Raadhuisstraat	5000	5000	5000	13501	7751	3358	verkocht
winkelpand ,,	2000	2000	2000	1	1	1	1
Kerk De Ruyterstraat	19534	6004	1	1	1	1	1
Orgel ,,	3154	3203	1186	1	1	1	1
Orgel Raadhuisstraat						30982	17899
Kosterswoning Raadh.str.	3000	1757	1	1	1	1	1
Pastorie Lemzonlaan	16448	13948	13735	5808	1808	1	1
Pastorie Van Dijkstraat						24470	35527
Salvatorikerkerk + woning							235575

	Diakonie		Zending		Evangelisatie		Stand Uitbouwfonds	Stand Tehuisfonds	Aantal leden	Aantal wijken	Inkomsten per ziel	Gemiddelde weekloon	Perc. t.o.v. het gem. weekloon
	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.							
1946	23259	19750	3143	2196	1266	2350	17629	10525	2180	11	f 27,11	f 46,25	59%
1948	18793	18901	3850	4196	1808	1669	28333	11128	2206	11	f 26,94	f 50,50	53%
1950	16352	17469	5489	5432	2894	2951	33364	11842	2283	11	f 25,69	f 56,-	46%
1952	25791	24601	5542	5856	2847	2931	41378	12985	2359	11	f 33,55	f 61,50	55%
1956	28470	30890	10237	9814	2908	2910	62365	14620	2432	14	f 39,06	f 83,-	47%
1959	34786	34414	9679	9656	3711	3717	99167	16210	2560	14	f 41,99	f 92,50	45%
1962	38120	38639	10459	11035	4822	4450		17218	2711	16	f 57,57	f 117,-	49%

In deze bedragen zijn niet opgenomen de giften voor ziekenzorg, het schapenfonds, het orgelfonds en het tehuisfonds. Het bouwfonds is wel verwerkt.

In 1962 haalde men in de gemeente voor SSK f 39.000,- op. Dit bedrag is niet verwerkt. Als dit bedrag verwerkt zou worden zou het percentage tot 62% stijgen.

Onder het gemiddelde weekloon wordt volgens het CBS verstaan het gemiddelde netto weekloon van alle werknemers ouder dan 25 jaar met twee kinderen.

1963

Ds. G. A. Westerveld
(Geb. 16 dec. 1930)
In Alphen van 17 mrt. 1963 tot 26 okt. 1969.
Alphen was zijn tweede gemeente.

Per 1 januari wordt de nieuwe psalmberijming ingevoerd.

- Ds. G. A. Westerveld doet 3 maart zijn intrede in onze gemeente.
- Als de Vrijgemaakte Gereformeerde Kerk de kerkeraad uitnodigt voor een lezing met als onderwerp 'Kerkregering' gaat men daar spontaan op in. Alle pogingen van de gereformeerden om de betrekkingen te verbeteren zijn tot die tijd gestrand. Men hoopt dat deze uitnodiging een doorbraak betekent.
- De jeugdverenigingen komen met enige voorstellen naar de kerkeraad:
 - a. Men stelt voor de geloofsbelijdenis te laten zingen.
 - b. Men zou het op prijs stellen als regelmatig enkele jongeren een bijbelgedeelte mochten lezen in de dienst.
 - c. Men pleit voor het optreden van een gereformeerd kerkkoor tijdens de dienst.
 - d. Men stelt ook voor het Onze Vader door de gemeente te laten uitspreken.
 - e. Men pleit voor een opwekkend woord van de predikant voor de jeugd na de 'predikatie'.

De kerkeraad vindt punt e. liturgisch niet verantwoord.

Men stelt voor om de opwekking in de preek te verwerken.

Punt d. wil men ook achterwege laten. De kerkeraad is nl. over dit punt intern verdeeld.

- Bij een actie om de vrijwillige bijdragen te verhogen stijgen deze van f. 59.242 in 1962 tot f. 82.500 in 1963.

De deurcollecte wordt nu afgeschaft.

Architect W. Brouwer krijgt opdracht om een ontwerp te maken voor een betere entree van de Maranathakerk.

Ir. van Tol krijgt het verzoek een ontwerp te maken voor een nieuw interieur van deze kerk.

Men start weer met een bouwsteentjesactie om de kosten te dekken.

Bij deze actie worden door jongeren bonnetjes van 10 cent verkocht.

- In oktober spreekt men in de kerkeraad over de tucht.

Men vindt de tucht een bijzondere taak van de kerk uit liefde tot God en uit liefde tot de gemeente en de naaste. Men heeft deze taak op grond van Gods gebod, tot eer van God, ter bewaring van de heiligheid van het verbond, tot welzijn van de gemeente en tot behoud van de zondaar.

Om de tucht uit te oefenen dient men de juiste en verantwoorde maatregelen te treffen. Men moet er voor waken om te snel te handelen. Noodzaak is het volgen van Mattheüs 18.

Om deze taak te vervullen moet de kerkeraad op de hoogte zijn van alle zaken die in de gemeente spelen. Tevens moet de gemeente voldoende

voorgelicht zijn. Men onderkent dat dit alles voor een grote gemeente als Alphen aan den Rijn een zeer moeilijke taak is.

- De kerkeraad besluit dat op de eerste zondag van de maand de geloofsbelijdenis wordt gezongen.

Men gaat er nu ook toe over om na het lezen van de wet een gedeelte te lezen uit het Nieuwe Testament. Men moet constateren dat niet iedereen enthousiast is.

- De traktementen van de predikanten worden gebracht op de hoogte van de salarissen van hoofden van Mulo-scholen.

- Men reserveert de voorste twee banken in de kerk om het vieren van het avondmaal vlotter te laten verlopen.

- In de kerkeraad komt ook ter sprake of een ambtsdrager tegelijk lid kan zijn van de P. v. d. A. De meningen hierover lopen zeer ver uiteen.

Enige foto's van de Maranathakerk vóór, tijdens en na de restauratie.

1964

Rijnzate is 8 juli 1964 officieel geopend door mevr. Bruin Slot.

Architect de heer Wenting uit Hilversum en de bouwers Gesman en Soetemeijer.

In februari wordt op de kerkeraad gemeld dat het bejaardentehuis (het huidige Rijnzate) bijna klaar is.

- Na diverse besprekingen wordt in april de stichting 'Jeugdhaven' opgericht met als doel te komen tot een zelfstandig onderkomen voor de jeugd om deze vanuit de kerk te begeleiden. Men koopt een stuk grond in de Willemstraat tegenover de Surinamestraat. De kerk stelt zich garant voor f. 22.500,--.

De nieuwe stichting vraagt om regelmatig bij de uitgang van de kerk te mogen collecteren. Hoewel de deurcollecte net is afgeschaft geeft de kerkeraad hiervoor node zijn toestemming.

- Op 3 augustus begint men met de restauratie van het interieur van de Maranathakerk. Deze restauratie duurt tot 20 december. Al die tijd zijn er dubbele diensten in de Salvatorikerk.

De totale kosten zijn ruim f 90.000,-.

Op 19 december is de gerestaureerde kerk voor de leden te bezichtigen.

1965

Per 1 januari wordt de Algemene Bijstandswet ingevoerd. De diakenen wijzen de betrokkenen op de mogelijkheden van deze wet. De diakonie blijft die leden, die bezwaren hebben tegen deze wet, helpen.

J. C. Zwijgers beëindigt op die dag zijn taak als hoofd van het kerkelijk bureau. Hij wordt opgevolgd door de heer W. de Jong.

- Bij de kerkeraad komt een voorstel op tafel om de kerk in Alphen aan den Rijn als een 'Grotestadskerk' te beschouwen. Dat zou betekenen, dat er naast de drie wijkkerkeraden een KAZ, ofwel een kerkeraad algemene zaken, zou moeten komen. De Generale Synode van Apeldoorn heeft 1 september 1961 de mogelijkheden hiervoor geopend.

De nieuwe regeling wordt in handen gegeven van broeder E. Boer. De KAZ bestaat, volgens zijn voorstel, uit drie predikanten, negen ouderlingen en twee diakenen. De diakenen hebben volgens het synodebesluit van 14 januari 1964 in Lunteren een volwaardige plaats in de kerkeraad. Hoewel duidelijk gesteld wordt dat de KAZ geen meerdere vergadering is, blijft bij diverse ouderlingen de vrees leven voor een soort superkerkeraad.

De nieuwe regeling wordt 1 september 1965 ingevoerd.

- Als de Generale Synode besluit dat kanselruil met hervormden niet is toegestaan, zegt men de toegezegde kanselruil af.

- Het gemiddelde aantal bezoekers van de avonddiensten in de Maranathakerk en de Salvatorikerk is in de jaren '64 en '65 resp. 488 en 573.

- Op 16 november wordt door de gereformeerden van Alphen-Noord de Goede Herderkerk in gebruik genomen.

1966

Per 1 januari is er één collecte per dienst. Men heeft ongeveer f. 2000,- per zondag nodig. Het geld wordt verdeeld volgens de volgende sleutel: 33% voor de kerk, 28% voor de diakonie, 13% voor de Jeugdhaven en 26% voor overige doelen. Per die datum stopt men ook met het oefenen van gezangen vóór en tijdens de dienst.

- Op 6 januari wordt de gemeente geschokt door het bericht, dat Ds. Wijma plotseling is overleden. Hij wordt 11 januari begraven.

- Alle gereformeerde predikanten in Alphen aan den Rijn rouleren in 1966 onderling. Dus ook de predikanten van Alphen-Noord.

- In de kerkeraad vraagt men zich af welk standpunt men moet innemen t.a.v. de kerkdiensten in de Marthastichting. Men wil hierover graag het standpunt horen van de hervormde broeders.

- Het catechetisch onderwijs behoeft volgens de predikanten een andere aanpak. Men brengt alle jongeren onder in vier groepen. Elke jongere kan catechisatie volgen bij één van de drie predikanten, die op verschillende dagen aan gelijke groepen lesgeven.

Voor de vijftienjarigen behandelt men bijbelkennis, voor de zestien- en zeventienjarigen geloofszaken en kerkgeschiedenis en voor de achttienjarigen en ouderen de catechismus. Tenslotte heeft men nog de belijdeniscatechisaties en algemene zaken zoals de inrichting der kerk enz.

Deze opzet blijkt een succes, ondanks de ontstane vakature. De kerkeraad vindt wel dat de Generale Synode ten aanzien van het onderwijs een taak heeft om ten minste aanwijzingen te geven. Men mist een dergelijke begeleiding.

- Anekdote: Een lid van de gemeente, behanger van beroep, heeft enige malen

*Dinsdag 11 jan. werd ds. Wijma begraven.
De rouwauto, geflankeerd door kerkeraads-
leden, reed van de Salvatorikerk langs het
Chr. Lyceum naar de Oosterbegraafplaats.*

een bijeenkomst van de pinkstergemeente bijgewoond. Hij is hier zo vol van, dat hij overal en tegen iedereen hiervan uitvoerig vertelt. Als onze broeder in de pastorie van ds. Schuring komt behangen en daar voor de zoveelste keer zijn verhaal vertelt, zegt mevr. Schuring tegen hem: 'Behanger, het werk van de Heilige Geest is mooi, maar daarmee komt het behangetje niet op de muur en het werk van de behanger is op dit ogenblik mooier'.

- Voor het beroepen van een predikant in de vakature van wijlen ds. Wijma stelt de KAZ een commissie samen zonder overleg met de betrokken wijkraad. Deze wijkkerkeraad spreekt hierover zijn ongenoegen uit en wil als eerste overleg met deze commissie voordat deze commissie met een voorstel tot de KAZ gaat.
- De stichting Jeugdhaven wil een vaste kracht in dienst nemen, alles in overleg met het overkoepelende orgaan Evangelisch Herstel en Opbouw. Men heeft ook een pand aangekocht in de Willemstraat voor f. 23.910,-. De stichting kon tot deze koop overgaan mede omdat Concordia verkocht werd en men als jeugdcentrale onbezwaard hiervoor f 12.610,95 ontving. Een vaste kracht kost echter ongeveer f 14.000,- à f 15.000,-. Men schat de kosten van het totale plaatje op f 100.000,- per jaar. Hiervan subsidieert het rijk 40% en de gemeente hoogstens 40%.
- Op 24 November 1966 is er met de hervormden een gemeenschappelijke wijkavond. De samenwerking is niet bij de predikanten en de kerkeraden blijven steken.
- In december is er voldoende geld ingezameld voor de tweede klok in de toren van de Salvatorikerker.
- In dit jaar is er weer een nieuwe commissie samengesteld om de samenwerking met Alphen-Noord nieuw leven in te blazen.
- Op 1 September 1966 gaat men voor het eerst staan tijdens het lezen of het zingen van de Geloofsbelijdenis.
- De traktementen van de predikanten worden definitief opgetrokken tot het salarisniveau van leraren bij het voortgezet onderwijs.
- Het kerkkoor treedt dit jaar vier maal in een zondagse dienst op en ook nog op Tweede Kerstdag.
- De kerkeraad bepaalt dat de kerken voor rouwdiensten beschikbaar zijn voor leden van de gemeente. Men beschouwt deze diensten als kerkdiensten.
- J. V. Prediker 12: 1a, bestaat 12 december veertig jaar. Het feest wordt 6 mei 1967 in Nabij gevierd.

1967

Vanaf 22 januari stopt men met het voorzingen van de 119 gezangen.

- Ds. Borman van Witwarsum wordt 5 maart beroepen en doet hier 27 augustus zijn intrede. Kort daarna vertrekt ds. Schuring naar Schiedam.
- De classis geeft, na lange discussies in de kerkeraad, toestemming voor een gemeenschappelijke dienst met de hervormden. Men bepaalt deze dienst op Eerste Paasdag. De discussie laait opnieuw op. Verwijten gaan over en weer. De KAZ wordt weer verweten zonder overleg gehandeld te hebben. Men wil deze zaken ook meer per wijk regelen. Zelfs verschijnen er ingezonden stukken in de kerkbode over deze kwestie. De classis adviseert deze gemeenschappelijke dienst maar niet te houden, gezien de verdeeldheid erover. Met dit advies zijn diverse leden het niet eens. Anderen vinden het daarentegen een volkomen juist advies. De kerkeraad is in principe vóór deze diensten en stelt voor de diensten op bid- en dankdagen gezamenlijk te houden. De hervormde broeders hebben echter deze diensten afgeschaft in verband met de zeer geringe opkomst. Men adviseert de hervormde broeders deze diensten weer nieuw leven in te blazen om zo tot een vorm van samenwerking te komen.
- In dit jaar zijn er twee gemeenschappelijke kerkeraadsvergaderingen met de hervormde kerkeraad van Lage Zijde.
- Op 30 maart wordt voor het eerst op de kerkeraad bij de koffie een koek gepresenteerd, in verband met het twaalf en een halfjarig huwelijk van broeder A. van Vliet.

Drs. A. Borman
(Geb. 23 febr. 1936)
In Alphen van 27 aug. 1967 tot 8 juni 1975.

- In september wordt in de kerkeraad besloten vóór de pauze niet meer te roken.

- De KAZ bepaalt, dat de introïtuspsalm (het intochtslied) staande moet worden gezongen. Dit wordt in maart 1968 ingevoerd.

- De fusiebesprekingen met Alphen-Noord verlopen steeds moeizamer.

- In augustus begint men met de kindernevendiensten in de Salvatorikerker. Niet iedereen is het hiermee eens, omdat, volgens hen, het gezinsverband wordt doorbroken.

Na de verbouwing van de zalen van de Maranathakerker start men ook met dergelijke diensten in deze kerk.

Deze nevendiensten worden éénmaal per maand gehouden met de bedoeling het aantal langzaam op te voeren.

- Op 5 november start men met de 'Welkom Dienst' (de latere Open - Deur- diensten) in de Salvatorikerker. In deze kerk wordt dit jaar voor het eerst een kerkstboom geplaatst.

Eerste Kerstdag is er de eerste gemeenschappelijk Eerste Kerstnachtdienst met de hervormden. Eerste Kerstdag is er 's morgens dienst en 's avonds een kerstspel. Om 17.30 uur is er een gemeenschappelijk dienst in de Adventskerker. Op Tweede Kerstdag is er een zangdienst.

- In dit jaar bestaat de Oranjeschool 55 jaar.

Dit wordt feestelijk herdacht.

De Oranjeschool is gestart in april 1912 met 105 leerlingen.

Het eerste hoofd heette J. van den Berg.

Van 1 januari 1931 tot 30 augustus 1944 was de heer Hoornenborg hoofd.

Hij werd opgevolgd door de heer Streefkerker, die op 31 augustus 1955 weer werd opgevolgd door de heer H. H. Keizer.

De heer W. Verduyn aan het orgel van de Salvatorikerker.

Deze foto is gemaakt i. v. m. zijn veertigjarig jubileum als organist op 15 mei 1967.

Drs. Fr. de Jong

(8 mei 1930 tot 23 febr. 1981)

In Alphen van 28 juli 1968 tot 17 aug. 1975.

1968

In dit jaar wordt ds. Fr. de Jong van Maasland beroepen, die op 28 juli hier zijn intrede doet.

- B. en W. van Alphen aan den Rijn adviseren de stichting Jeugdhaven te gaan fuseren met dergelijke instellingen van de andere kerkgenootschappen. Men komt zo tot een vorm van samenwerking met de Hervormde Jeugdraad, de Baptisten, het Leger des Heils en de Vergadering van Gelovigen.

- Als Alphen-Noord een vakature heeft gaan er vrij sterke stemmen op om nu de samenwerking inniger te maken. Alphen-Noord gaat, ondanks deze voorstellen uit eigen gelederen, door met het beroepingswerk.

- De gereformeerde en hervormde jeugdleden verzoeken de kerkeraden over te gaan op gemeenschappelijke jeugddiensten.

Eénmaal per even maand in de hervormde kerk en de volgende maand in de gereformeerde kerk.

De nieuwe psalmberijming wordt in juli ingevoerd.

1969

De kerkeraad stelt prijs op een regelmatig interkerkelijk contact.

Op 9 januari wordt de Raad van Kerken opgericht.

- In de wijkkerkeraden wordt intensief gediscussieerd over de vraag of vrouwelijke lidmaten ambtsdrager kunnen worden. Wijk zuid is hier het sterkst voor.

Bij het zoeken naar ambtsdragers komen er veel bedankjes.

De eerste vrouwelijke ouderlingen in zuid zijn mevrouw W. C. Cramer-van Zeeuwen en mevrouw A. Th. de Jong-van Mazijk.

In het centrum is dit mevrouw G. de Graaf.

De eerste vrouwelijke diaken is mevrouw A. J. Wille.

- Op de gemeenteavond in maart 1969 wordt voor het eerst over kinderen aan het avondmaal gesproken.

- Met Pasen zijn er twee gemeenschappelijke diensten met de hervormden. Er is ook een gemeenschappelijke avondmaalsdienst in de Marthastichting. Vooral de kerkeraad van zuid voelt zich nauw betrokken bij deze stichting, omdat ongeveer 30 leden van deze wijk werkzaam zijn bij deze instelling.

*Elftal van de kerkeraad: (van l. naar r.)
Hurkend: Stapper, De Boer, Van Zomeren,
Booij en Ketel.
Staand: Luttik, Horzen, Van Beijeren,
Grosheide, Jansen, Hogeweg en v/d Toren.*

*Elftal van de jeugd: (van l. naar r.)
Hurkend: Van Rijswijk, Van Dijk, Mulder,
Harskamp en Van Triest.
Staand: Van Heijningen, Dijs, Mol,
Van Wijk, Oosterom en Verhagen.*

- Nu start men ook met korte samenkomsten in de Stille Week in Nabij.
- In de kerkeraad van wijk zuid wordt gestemd over de noodzaak om de Drie Formulieren van Enigheid te ondertekenen. Het aantal voorstemmers is tweemaal zo groot als het aantal tegenstemmers.

Vanaf mei benoemt de kerkeraad de ambtsdragers en vanaf die datum kiest de kerkeraad ook zijn vertegenwoordigers in de Kerkeraad Algemene Zaken. De stemmingen via de gemeente zijn hiermee vervallen.

- Op 2 mei gaat mejuffrouw Tjerkstra met pensioen. Haar wordt een afscheidsreceptie aangeboden. De Stichting Maatschappelijk Werk van de Gereformeerde Kerk zoekt na dit afscheid nauwer contact met de hervormde instelling op dit terrein.

- De kerkeraad is tevreden over de jeugdverenigingen. Er is gelukkig ook geen gebrek aan jeugdleiders.

- Voor de Jeugdhaven wordt een tweede jeugdleider benoemd. Koster J. Alebregtse vertrekt en wordt vervangen door de heer J. C. van den Bos.

De kosterstaak omvat slechts een halve dagtaak. De kerkeraad wil een onderzoek laten instellen naar de omvang van deze taak.

- Er vertrekt weer een predikant, namelijk ds. Westerveld. Op 26 oktober wordt afscheid van hem genomen.

- Liturgisch zijn er kleine veranderingen.

Het Heilig Avondmaal wordt zes maal gevierd. Voor de leden, die 's morgens niet in staat zijn het avondmaal te vieren is er in één van de kerken 's middags een dienst om 'aan te zitten'. 's Avonds is er over het algemeen geen gelegenheid om het avondmaal te vieren.

Met deze maatregel heeft de gemeente veel moeite.

Vóór de dienst kan men gewijde muziek beluisteren via de kerktelefoon.

De predikant begint de dienst achter de liturgische tafel.

In de Maranathakerk kan dat niet, omdat er geen podium is.

De wijze van afkondigingen zijn verschillend.

In de Salvatorikerk heeft de ouderling van dienst enige tijd de afkondigingen gedaan. Dit wordt weer teruggedraaid omdat het niet bevalt.

Over het algemeen doet de predikant de afkondigingen. Men probeert ze tot het uiterste te beperken. Noodzakelijk daarbij is een goede en regelmatige informatie naar de gemeente toe. Het 'Contactblad' in zuid verscheen slechts vijf maal per jaar. Men wil dit in ieder geval behouden.

Na het intochtslied zingt men voortaan het Klein Gloria. Na votum en zegen gaat de gemeente weer zitten.

Men geeft nu ook gelegenheid voor een stil gebed in het grote gebed.

De gemeente mag ook meespreken bij het Onze Vader.

Het is nu heel gewoon dat men bij het lezen of zingen van de Geloofsbelijdenis staat.

*Koster J. Alebregtse bij zijn afscheid
in 1969*

Ingevoerd wordt ook dat de gemeente na de zegen gezamenlijk het 'Amen' zingt.

Daar de jongelui op de gaanderij zich hinderlijk gedragen wordt voorgesteld deze 's avonds te sluiten. Dit wordt verworpen.

De kerkeraad van zuid vindt het niet bezwaarlijk als de ouderlingen alleen op huisbezoek gaan.

Men stelt nu ook in dat er na de Nieuwjaarsdienst een begroetings-bijeenkomst is waarbij er ook gelegenheid is een kopje koffie te drinken.

- Als de hervormde broeders verzoeken voortaan de bid- en dankdiensten gezamenlijk te houden is in de kerkeraad van zuid slechts een krappe meerderheid vóór.

De gecombineerde kerkeraadsvergaderingen gaan door en worden zeer gewaardeerd.

- De S. S. K.-aktie levert dit jaar f 20.000,- op.

- Op 11 december wordt het "Bunkertje", de jeugdsociëteit, geopend.

- De heer A. C. de Haan wordt per 11 december benoemd als organist in de Salvatorikerkerk.

- De Jeugdhaven vraagt aan de KAZ een jaarlijkse bijdrage van f 8.000,-.

In de KAZ vraagt men zich af of het nog wel verantwoord is een derde predikant te beroepen. Na enig overleg gaat men weer een hoorcommissie benoemen. In deze commissie zitten voor het eerst twee vrouwen, onder wie één namens de jeugd.

- De opkomst in de Maranathakerk en de Salvatorikerkerk is 's morgens en 's avonds resp. 573 en 656 en 's avonds resp. 393 en 452.

1970

Eén en ander maal wordt er vanuit de Maranathakerk op aangedrongen om een podium in deze kerk aan te brengen. De kosten vormen een hinderpaal.

- Dit jaar wordt er in iedere gereformeerde kerk één jeugddienst gehouden.

- Er zijn vrij veel 'Welkom Diensten', afwisselend in de Salvatori- en de Maranathakerkerk.

De Commissie van Beheer vindt deze diensten te duur en ondoelmatig.

- Ds. M. van Harmelen uit Amersfoort wordt beroepen en doet hier 16 augustus zijn intrede.

- Eén van de wijkkerkeraden stemt in met het niet tekenen van de Drie Formulieren van Enigheid om tegemoet te komen aan hen die daar bezwaar tegen hebben.

De kerkeraad besluit het Censura Morum niet meer hoofdelijk af te vragen, maar in het algemeen af te handelen.

- In samenwerking met Alphen-Noord besluit men een vredeskrant uit te delen. Er wordt ook een gespreksgroep voor oorlog en vrede gevormd.

- De samenwerking met Alphen-Noord verloopt nog steeds moeizaam. Men verzoekt nu twee afgevaardigden op elkaars kerkeraadsvergaderingen toe te laten. Alphen-Centrum dringt er ook op aan om op moderameniveau met elkaar te gaan praten.

- In de Maranathakerkerk is er een vergadering van 'Verontrusten' o. l. v. ds. Oomkes.

Als hier beweerd wordt dat diverse klachten vanuit de gemeente door de kerkeraad niet serieus zijn genomen, wordt dit algemeen door de kerkeraad als grievend ervaren. Men nodigt deze leden uit voor een gesprek en ds. Borman wordt verzocht om in de kerkbode enige artikelen aan deze verontrusting in de kerken te wijden.

- Juist in deze tijd blijkt dat een communistische student van de Theologische Hogeschool lid is geworden van de Civitasraad. De curatoren delen de onrust die hierover in de kerken ontstaat.

- De Jeugdhaven wil haar gebouwen op zondagmiddag openstellen voor diverse activiteiten. Deze stichting huurt ook lokaliteiten in de Bloemhofstraat van de Speeltuinvereniging voor f 250,- per maand.

Om het ruimtegebrek op te heffen wil men een nieuw permanent gebouw in de Anna van Burenlaan stichten. Het is de bedoeling hier vier vaste krachten

Ds. M. van Harmelen

(Geb. 15 mei 1931)

In Alphen van 16 aug. 1970 tot 30 april 1978.

te laten werken. Men vraagt hiertoe een garantie van de kerk van f 9.600,- per jaar.

De KAZ bespreekt deze activiteiten. Men vraagt zich af of het evangeliserend karakter van deze activiteiten nog wel voldoende aanwezig is.

In het bijzonder bij de vaste krachten.

Er gaan stemmen op om de banden met deze stichting te verminderen en de bijdragen langzaam af te bouwen.

- Dit jaar worden er voor het eerst twee gescheiden leden in de echt verbonden.

- Een vrouwelijk belijdend lidmaat, getrouwd met een niet-belijdend lidmaat van de hervormde kerk vraagt toestemming om haar baby te laten dopen.

Zij zou het op prijs stellen als ook haar man 'Ja' mocht zeggen op de doopvragen.

Slechts één van de ambtsdragers heeft hiertegen bezwaar.

- Als de prediking ter sprake komt vraagt men zich af of de gemeente nog wel voldoende bepaald wordt bij het waarschuwend Woord en of de grootheid van Gods genade nog wel voldoende tot uiting komt.

- Het orgel in de Salvatorikerkerk moet gerestaureerd worden.

Begrote kosten ongeveer f 25.000,-.

- Dit jaar zijn er zeven welkomdiensten, drie in de ene en vier in de andere kerk. Ook in de hervormde kerken worden deze diensten gehouden. Het loopt niet allemaal naar wens. De afspraken over de collecten worden verschillend geïnterpreteerd.

1971

De Stichting Gereformeerd Maatschappelijk Werk krijgt bericht van de burgerlijke gemeente dat ze niet meer in aanmerking komt voor subsidie als ze niet gaat samenwerken met gelijksoortige instellingen van andere kerkgenootschappen.

- In mei spreken de wijkkerkeraden over de verontrusting in de gemeente.

Ds. Borman heeft zich verdiept in deze materie en leidt de discussie.

Men heeft veel moeite met de houding van prof. Kuitert omdat hij bij de

Tweede-Kamerverkiezingen geadviseerd heeft niet op het CDA te stemmen.

Ook heeft men moeite met het feit dat bepaalde theorieën gedoceed worden, die na enige tijd weer weersproken worden.

De vergadering met ds. Oomkes komt nog eens kort ter sprake en wordt fel bestreden in zuid en eenzijdig geoordeeld in west.

Men wil over dit onderwerp wijkavonden beleggen, maar wacht het herderlijk schrijven 'Geen ander fundament' af, voordat men hiertoe overgaat.

- De kerkeraad benoemt een commissie van drie personen om de mogelijkheden te bestuderen voor het aanbrengen van een podium in de Maranathakerk.

De Commissie van Beheer is hier nog steeds fel tegen. Men ziet dit absoluut niet zitten. Men vreest dat de preekstoel omhoog moet worden gebracht en vindt deze uitgave onverantwoord, gezien de tekorten.

- Als in west een huwelijksbevestiging wordt aangevraagd door een niet-meelevend lid en een buitenkerkelijk meisje adviseert de kerkeraad een gebedsdienst in plaats van een kerkelijke bevestiging. De KAZ vindt echter dat men in dit geval noch een kerkdienst noch een gebedsdienst kan houden, omdat men niet naar waarheid de vragen van het huwelijksformulier kan beantwoorden.

- De Raad van Kerken functioneert slecht, mede omdat de Rooms-Katholieken hebben afgehaakt.

- De Jeugdhaven en de kerk groeien steeds verder uit elkaar. De Jeugdhaven wil duidelijk steeds meer cultureel bezig zijn.

- Op het verzoek de bijdragen te verhogen hebben 325 betalende leden niet gereageerd terwijl er 200 leden zijn die niets bijdragen.

- In de Salvatorikerkerk wordt door de dienstdoende ouderlingen nog steeds geklaagd over tocht in de ouderlingenbank op het podium.

Men besluit deze bank te verwijderen en een gedeelte van de eerste rij te reserveren.

- Men besluit in de wijkkerkeraden weer de drie formulieren te tekenen.

- Een voorstel in de KAZ om de bid- en dankdiensten eerder te laten beginnen in verband met het voetballen wordt ter zijde gelegd.
- De KAZ besluit over te gaan op wandelende communie.
- Hoewel de wijkkerkeraad-west dit besluit betreurt en hiertoe in de Salvatorikerk nog niet wil overgaan, gebeurt het toch omdat ds. Van Harmelen het tijdens de dienst invoert.
- In november bestaat de mannenvereniging 'Calvijn' 50 jaar.
- In Wijk-centrum wordt in de wijkkerkeraad een enquête gehouden:

	voor:	tegen:
Avondmaal in iedere morgendienst	0	17
Avondmaal met Kerst	0	17
Avondmaal met Pasen	16	1
Avondmaal met Pinksteren	3	14
Wandelcommunie	10	7
Kringcommunie	10	7
Afzonderlijke bekers	3	14
Avondmaal per ouderlingenwijk	1	16
Alleen oude formulier	0	17
Afwisselen	16	1
Breken van het brood tijdens de dienst	9	8
Houden van paaswake	10	7
Hardop bidden van het Onze Vader	7	10
Afschaffen van commentaar bij grammofon-muziek in de kerk vóór de dienst	17	0

Evangelisatie

De zondagsschool 'Vreugdenoord' in de Vosselenburghstraat en de huisbezoekcommissie moesten hun activiteiten staken wegens gebrek aan resp. leiders en leidsters en huisbezoekers(sters).
 De lectuurverspreiding breidt zich nog steeds uit.
 De welkomdiensten worden goed bezocht.
 De moederkransen verlopen naar wens.
 De 'Tentweek' was een succes. (Dit werk is gekomen i. p. v. het 'Zaaiwerk')

1972

De KAZ handhaaft het standpunt om wandelend het avondmaal te vieren. Men bepaalt ook dat met Kerst en met Pasen het Heilig Avondmaal zal worden gevierd.

In mei besluit men de gaanderijen in beide kerken tijdens de avonddienst te sluiten.

Omdat de wandelende communie niet bevalt, besluit men het avondmaal voortaan te vieren in de banken. De ouderlingen en diakenen delen het brood en de wijn uit, terwijl de gemeenteleden kunnen blijven zitten.

De KAZ besluit tot meer kanselruil en tot gemeenschappelijke avondmaalsvieringen, nadat de Generale Synode hiervoor richtlijnen heeft gegeven.

In de zomermaanden zal tijdens de avonddiensten afwisselend één van de vier kerken gesloten zijn.

- Er zijn in deze jaren vrij veel wijkavonden, die goed bezocht worden en waar diverse actuele onderwerpen besproken worden.
- Het eenmansbezoek van ouderlingen wordt niet meer afgeraden.
- De Jeugdhaven ontslaat één van de vaste krachten. Het bestuur van deze stichting zal nu definitief een standpunt in moeten nemen t. o. v. de kerken.
- Het jeugdwerk denkt erover samen met de hervormden een vaste kracht aan te trekken.
- Gesprekken over verontrusting en randkerkelijkheid worden voortgezet, maar de gesprekken met de verontrusten komen door verhuizingen, mutaties enz. niet tot stand.
- Boekhoudster wordt mevr. S. van de Horst-Hortensius als opvolgster van de heer Hofstra.

- Als één van de predikanten toch weer een gebedsdienst houdt tijdens een huwelijk van niet-meelevende leden, wijst de KAZ nogmaals op het destijds genomen besluit om geen diensten dus ook geen gebedsdiensten te houden als de huwelijkskandidaten de vragen van het huwelijksformulier niet naar waarheid kunnen beantwoorden.
 - In wijk-zuid wordt geen ouderling meer aangezocht voor Rijnstroom, omdat de werkzaamheden daar zeer sterk zijn teruggelopen.
 - Het onderzoek naar de kennis van de belijdeniskandidaten door de kerkeraad wordt afgeschaft. Men vraagt enkel nog naar de beweegredenen. De gesprekken moeten meer het karakter hebben van felicitaties dan van doorvragen.
- Er wordt voorgesteld de kandidaten in de huiselijke sfeer te ontvangen.
- Het aantal afzeggingen voor ambtsdrager is te groot. Het systeem werkt niet meer. Men besluit, dat de wijkouderlingen en wijkdiakenen de kandidaten gaan bezoeken om hen te polsen. Daarna kan de kerkeraad overgaan tot benoemen.
 - Wijkkerkeraad-zuid is er vóór dat er 's avonds ook weer avondmaal wordt gevierd. De leden die 's morgens niet konden komen, kunnen dan toch in hun eigen kerk het avondmaal vieren.
- De fusiebesprekingen met Alphen-Noord zijn op niets uitgelopen. Men richt nu de aandacht op Aarlanderveen. In samenwerking met deze gemeente kan een derde predikant gehandhaafd blijven.
- De KAZ is vóór een podium in de Maranathakerk, mits de wijk zelf voor de kosten opdraait en mits de financiële consequenties geen schade doen aan de kerkelijke kas.
 - In dit jaar worden er 10 Open-Deurdiensten gehouden.
- Vijf in de ene en vijf in de nadere kerk.
- Voortaan zullen er hoogstens twee oecumenische diensten per jaar zijn.
 - Op 31 december 1972 houdt men een handtekeningenactie tegen de bombardementen van U.S. op Noord-Vietnam. Diverse gemeenteleden zijn hier huiverig voor. Het wordt zo gemakkelijk een anti-Amerikaanse propaganda.

1973

Op 27 mei is het orgel van de Salvatorikerkerk gerestaureerd.

's Avonds is er een dienst met kerkkoor en jeugdkoor.

- In de gemeente leven nogal wat bezwaren tegen kanselruil en gezamenlijke diensten. De bezwaren zijn niet van principiële aard. Men is er gewoon nog niet aan toe.
 - De contacten met Aarlanderveen nemen toe en die met Noord worden verbroken.
 - Hoewel de vrijwillige bijdragen dit jaar met f 18.000,- omhoog zijn gegaan, is er een tekort van f 50.000,-.
 - In de avonddiensten zijn er naast de catechismuspreken ook leerdiensten. Na afloop van deze diensten wordt er gelegenheid tot een nagesprek geboden.
 - In oktober begint men met het instuderen van de liederen van het nieuwe liedboek, dat per 1-1-1974 zal worden ingevoerd.
 - In wijk-west vraagt men zich af of een predikant zijn medewerking mag verlenen aan een huwelijksdienst in de R. K. kerk. Men meent dat dit kan, mits er in die dienst geen eucharistieviering plaats vindt.
- Weer komen de diensten of gebedsbijeenkomsten ter sprake bij een huwelijk. Men oppert een derde mogelijkheid: geen dienst, maar op de receptie een Bijbel aanbieden met een toepasselijk woord.
- Als ds. Van Harmelen zijn medewerking verleent aan een huwelijksdienst in de R. K. kerk en er tijdens die dienst een eucharistieviering plaats vindt, neemt hij plaats in de banken.
 - De verontrusting is niet verdwenen. De kerkeraden bespreken de uitlatingen van prof. Kuitert over het boek Genesis. Tijdens deze gesprekken blijken de meningen zeer sterk uiteen te lopen.
- Algemeen wil men het gesprek gaande houden en dieper ingaan op de problemen rond het schriftgezag.
- Enkele leden, waaronder een ex-ouderling, bedanken als lid, omdat zij zich

niet kunnen scharen achter het beleid van de synode, het niet eens zijn met de wijze waarop gepreekt wordt en de publikaties in de kerkbode betreuren.

- In de kerkeraden komt de prediking weer ter sprake. Uiteindelijk blijft men zitten met de vraag of aktuele onderwerpen, ook van politieke aard, behandeld mogen worden.
- In september voert men het drievoudig amen in na de zegen.

Niet iedereen is hier gelukkig mee,

1974 1975

Spontaan komen er gesprekskringen, bijbelkringen en wijkbijeenkomsten van de grond waar men dieper ingaat op het geloofsleven.

Er komen nu ook leerdiensten over geloof en getuigenis met nagesprekken.

- Vanaf maart 1974 is koster Van den Bos in volle dienst. Een combinatie met een andere halve dagtaak bleek te zwaar te zijn.
- Mej. Tjerkstra werkt nog steeds, maar nu op vrijwillige basis, in Rijnzate.
- Dit jaar bestelt men geen vredeskranten.
- Uit de doelstellingen van de Jeugdhaven wordt het woordje 'evangelisch' geschrapt.
- Na het overlijden van koster C. de Vos wordt de heer Th. Hilarius koster in de Salvatorikerkerk, vanaf juni 1974.
- De KAZ is tegen een voorgaan van pastoor Velthuyse in de Salvatorikerkerk.
- In mei bespreekt de kerkeraad de kwestie rond dr. H. Wiersinga:

'Ter zake van de verzoening merkt de praeses op dat niemand in deze materie de oplossing ooit zal kunnen geven. Het blijft een groot mysterie, waarover je hooguit stamelend kunt spreken. Wel staat vast dat de wijze waarop de Heidelbergse Catechismus in de zondagen 5 en 6 over de verzoening spreekt niet meer past in deze tijd en stoelt op een toentertijd geldige filosofie. Wiersinga maakt bezwaar tegen de huidige opvatting over de verzoening o. a. omdat deze werkt met het begrip straffende gerechtigheid Gods en gerechtigheid is immers altijd heilbrengend. Er zou naar zijn opvatting een verkeerde tegenstelling worden opgeroepen tussen God en Jezus, als je zegt, dat Jezus de toorn Gods over de zonde heeft gedragen. Beter en juister is het te zeggen, dat Christus jouw schuld heeft gedragen. De praeses vindt, dat dr. Wiersinga onvoldoende belicht, sterker nog niet heeft gezien dat God in Christus het gericht voor eigen rekening neemt. Jezus, de Richter, gaat zelf het gericht in. Wij moeten, gaat hij verder, willen zien dat er in het proefschrift van dr. Wiersinga ook goede dingen staan, die dan ook als zodanig gewaardeerd moeten worden. Het zich ergens op blind staren is een groot gevaar, dat ieder die zich met deze zaken bezig houdt, bedreigt. Ook Wiersinga heeft dergelijke blinde vlekken b.v. zijn visie op het offer in het Oude Testament en op dat van Christus en op de plaatsbekleding. Te grote bezorgdheid is evenwel ook niet nodig. Dat blijkt o.a. uit zijn brief (gepubliceerd in Kerkinformatie). Zijn wijze van tracteren is alleszins respectabel en voorzichtig. Bij ons gereformeerden heerste altijd en heerst nog steeds teveel de opvatting dat het belijden voor alle tijden vast ligt.'

- In een gesprek met de Jeugdhaven worden de verwijderingen pijnlijk ter sprake gebracht. De stichting vindt dat de kerk niet het enige achterland is. Ze oriënteert zich meer op de consensus van alle deelnemers en die komt niet overeen met die van de Gereformeerde Kerk.
- Per 1 juni 1975 wordt officieel in de Kerkbode meegedeeld dat de banden met de Jeugdhaven zijn verbroken.

Het geïnvesteerde kapitaal schrijft men af.

- Het podium in de Maranathakerk blijkt niet zo duur te zijn als gedacht was. Het geld wordt door de eigen wijk spontaan opgebracht en 17 oktober 1974 wordt het podium door de bouwcommissie aan de kerkeraad overgedragen.
- Ds. Borman vertrekt 25 mei naar Assen en op 10 augustus vertrekt ds. De Jong als godsdienstleraar naar Doetinchem.
- Ds. Mulder overlijdt 9 oktober 1974
- De KAZ besluit geen derde predikant meer te beroepen. Er komen twee

- wijken: één voor de Salvatorikerk en één voor de Maranathakerk.
De grens ligt ongeveer bij de Castellumstraat.
- Kandidaat Teneyenhuis wordt 10 oktober bevestigd als ouderling en krijgt een pastorale taak.
 - De pastorie in de Van Dijkstraat wordt verkocht voor f. 145.000,--.
 - Op 11 december komt de KAZ in de oude vorm voor de laatste maal bijeen.

Financiën

De inkomsten over 1965 bedroegen f 205.288,-.
Dat is f 67,35 per ziel en bij een gemiddeld weekloon van f 147,- is het percentage t. o. v. dit loon 46%.
In 1987 bedroegen de inkomsten f 673.490,-.
Dat is bij een ledenaantal van 2092 een bedrag f 321,- per ziel en bij een geschat gemiddeld netto weekloon van f 550,- is het percentage t. o. v. dit loon 59%.

Resumerend:

In de jaren 1925 tot 1945 werd 60 tot 88% van een gemiddeld netto weekloon geofferd aan de kerk.
In de jaren 1946 tot 1962 liep het percentage terug van 45% tot 49%.
Over 1987 bedroeg het percentage 59%.
Men moet daarbij wel bedenken, dat de gezinsgrootte aanmerkelijk is afgenomen.

De orgels

Na de verhuizing van het orgel van de Noorderkerk naar de Salvatorikerk in 1960 bleek het orgel niet voldoende 'kracht' te hebben voor deze veel grotere kerk.

De registers Flute Harmonique 8', Flute Octaviande 4' en de Open Fluit 2' werden vervangen door resp. Quint 2 2/3', Mixtuur en Octaaf 2'.

In 1971 werd de windlade gerestaureerd. (Een windlade is een grote houten bak waar alle pijpen op staan)

Tijdens deze restauratie, die een jaar duurde, werd de gemeentezang begeleid door het elektronische 'Lowry' wonder van de heer J. de Vos.

In 1975 is met grote inzet van de beide vaste organisten een groot deel van het pijpwerk grondig aangepakt.

De 'labia', het middengedeelte van de frontpijpen, is van 23,8 karaat bladgoud voorzien.

Dit goud is door een gemeentelid geschonken.

In deze periode zijn ook de Hoofdwerk- en Pedaal- 'trompetten' vervangen, terwijl op het manueel een Sesquialter 2 st. is gekomen. Daarbij werd het register Prestant 16' disc. in het orgel opgeslagen.

De oorspronkelijke dispositie van het Hoofdwerk is inmiddels grondig veranderd sinds de orgelmaker Maarschalkerweerd er in 1875 2 stemmen heeft bijgeplaatst of er 2 stemmen aan veranderde.

Oorspronkelijke dispositie
van het Hoofdwerk man. I

Huidige dispositie van het
Hoofdwerk man. I

Prestant 8'
Bourdon 16'
Gedekt 8'
Flute Harmonique 8'
Prestant 16' disc.
Octaaf 4'
Fluit 4'
Flute Octaviande 4'
Cornet 4st.
Open Fluit 2'
Trompet 8'

Prestant 8'
Bourdon 16'
Gedekt 8'
Octaaf 4'
Fluit 4'
Quint 2 2/3'
Octaaf 2'
Cornet 4 st.
Sesquialter 2 st.
Mixtuur 3-5 st.
Prompet 8'

De Positief man. II en het Pedaal zijn onveranderd.

Kandidaat L. Teneyenhuis
In Alphen en Aarlanderveen als pastoraal
medewerker van 1 aug. 1975 tot 24 juli 1979.

Positief man. II	Pedaal	
Prestant 8'	Subbas 16'	De Koppelingen zijn:
Gamba 8'	Prestant 8'	Ped.- I
Holpijp 8'	Bourdon 8'	Ped.- II
Prestant 4'	Nachthoorn 4'	I aan II
Fluit 4'	Bazuin 16'	
Gemshoorn 2'	Trompet 8'	
Hobo 8'		
Vox Humana 8'		

De organisten van de Noorderkerk en/of Salvatorikerkerk sinds 1927 zijn:

Willem Verduyn	1927-1979
Rie v. d. Pol	1930-1958 2e organiste
Henk Binnendijk	1960-1969 2e organist
Aart de Haan	vanaf 1970
Chris v. d. Ouw	1979 - 1983 2e organist
Jeroen de Haan	vanaf 1984 2e organist

Het in 1958 in gebruik genomen orgel van de Maranathakerk, gekocht van de firma C. Verweij C. V., vertoonde zoveel mankementen en hiaten dat organist Schellingerhoudt overwoog zijn taak als organist neer te leggen. Onze twee vakbekwame organisten De Haan en Schellingerhoudt hebben ook dit orgel in veel vrije uurtjes grondig herzien. De huidige dispositie is als volgt:

Manuaal I 56 tonen	Manuaal II 56 tonen	Pedaal 30 tonen
Prestant 8'	Holpijp 8'	Subbas 16'
Roerfluit 8'	Salicionaal 8'	Gedekt 8'
Octaaf 4'	Prestant 4'	Octaaf 4'
Quint 2 2/3	Fluit 4'	Fagot 16'
Octaaf 2'	Octaaf 2'	Trompet 8'
Mixtuur	Sesquialter	Klaroen 4'
Dulciaan 8'	Scherp	
	Trompet 16'	
	Trompet 8'	
Koppelingen	Tremulant	Koppelingen
I + II	Sub + super	Ped. + I
I + II 16'	Man. II in zwelkast	Ped. + II
I + II 4'		Ped. + II 4'
		Aut. Pedaal